

ΜΟΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ-ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΥ: Ν. Γερολέμου, Π.Ε.Δ.
Σ. Τσιβτανίδου-Κίζη, Α.Ε.Δ.
Τ. Νικολάου, Ε.Δ.

Υπόθεση Αρ.: 4169/20

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

v

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΑΖΑΡΗ

Κατηγορούμενου

Ημερομηνία: 15 Φεβρουαρίου, 2021.

Εμφανίσεις:

Για την Κατηγορούσα Αρχή: Ο κ. Α. Αντωνίου.

Για τον Κατηγορούμενο: Ο κ. Γ. Πολυχρόνης.

Κατηγορούμενος παρών.

ΠΟΙΝΗ

Ο κατηγορούμενος κατόπιν δικής του παραδοχής κρίθηκε ένοχος ότι, στις 13.9.2020 στο Λιοπέτρι παράνομα μετέφερε πυροβόλο όπλο κατηγορίας Δ σε κλειστή περίοδο κυνηγίου άνευ άδειας από τον Αρχηγό Αστυνομίας, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 28(2) (α) (β) και άρθρο 51 του πρώτου και δεύτερου παραρτήματος του Ν.113(Ι)/2004, ως τροποποιήθηκε, **Κατηγορία 2**, κατά τον ίδιο τόπο και χρόνο μετέφερε μη αποσυναρμολογημένο κυνηγετικό όπλο εντός του οχήματος κατά τη διάρκεια ανοικτής περιόδου για το κυνήγι κατά παράβαση των άρθρων 2, 57(1) (α) (αα), 88 και 100 του Ν.152(Ι)/2003, ως τροποποιήθηκε, **Κατηγορία 3**, κατά τον ίδιο τόπο και χρόνο που αναφέρεται ανωτέρω μετέφερε εκρηκτικές ύλες, δηλαδή 2 πλήρη φυσίγγια κυνηγετικού όπλου που περιείχαν εκρηκτική ύλη, χωρίς την άδεια του Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών, κατά παράβαση του άρθρου 4(1) (ε) (4) (δ) του περί

Εκρηκτικών Υλών Νόμου ΚΕΦ. 54, ως τροποποιήθηκε, **Κατηγορία 4** και κατά τον ίδιο τόπο και χρόνο που αναφέρεται ανωτέρω με σκοπό πρόκλησης βαριάς σωματικής βλάβης στην Κυριακή Χρίστου από το Λιοπέτρι την πυροβόλησε με κυνηγετικό όπλο προκαλώντας της πολλαπλά τραύματα στην πλάτη από σκάγια, κατά παράβαση του άρθρου 228(α) ΚΕΦ.154, **Κατηγορία 5**.

Μετά την παραδοχή στις ως άνω κατηγορίες η **Κατηγορία 1** για απόπειρα φόνου αναστάληκε και ο κατηγορούμενος σε αυτή απαλλάγηκε.

Το ίδιο έγινε και με την **Κατηγορία 2** λίγο πριν την παράθεση των γεγονότων από την Κατηγορούσα Αρχή στις 4.2.2021, οπότε οι κατηγορίες οι οποίες παρέμειναν για να επιβληθεί ποινή στον κατηγορούμενο είναι οι **Κατηγορίες 3, 4 και 5**.

Τα γεγονότα που περιστοιχίζουν την υπόθεση όπως εκτέθηκαν από την Κατηγορούσα Αρχή, με τα οποία συμφώνησε και η υπεράσπιση, αφού έγιναν και κάποιες διευκρινιστικές ερωτήσεις από το Δικαστήριο και στις δύο πλευρές, έχουν ως ακολούθως:

Το 2018 ο Κατηγορούμενος, σύνηψε ερωτική σχέση με το θύμα στην παρούσα υπόθεση, η οποία όπως θα διαφανεί κατωτέρω ήταν προβληματική.

Το θύμα είχε ξεκαθαρίσει από την αρχή της σχέσης στον Κατηγορούμενο ότι αυτή δεν ήθελε να έχουν σοβαρή σχέση επειδή υπήρχε μεταξύ τους ηλικιακή διαφορά.

Στις αρχές του 2019 το θύμα ζήτησε από τον κατηγορούμενο όπως διακόψουν τη σχέση τους επειδή αντιλήφθηκε ότι ο κατηγορούμενος άρχισε να έχει αισθήματα για αυτή για αυτό άρχισε να τον αποφεύγει επικαλούμενη διάφορες προφάσεις.

Για κάποιο χρονικό διάστημα, η σχέση τους είχε διακοπεί.

Γύρω στον Ιούλιο του 2019, ο κατηγορούμενος άρχισε να επικοινωνεί εκ νέου με το θύμα με απώτερο σκοπό να ξαναρχίσει η μεταξύ τους σχέση και πράγματι η σχέση τους αναζωπυρώθηκε.

Αρχές Αυγούστου 2020 το θύμα άρχισε να αποφεύγει τον κατηγορούμενο ούτως ώστε να τερματίσει την σχέση που είχε μαζί του για τον ίδιο λόγο που το έπραξε και την πρώτη φορά. Ο Κατηγορούμενος επέμενε όμως να συνεχίσουν την σχέση τους και σε αρκετές περιπτώσεις είχε απειλήσει το θύμα για να μην διακοπεί η σχέση.

Μετά από πάροδο κάποιων ημερών άρχισαν πάλι να συναντιούνται αφού το θύμα πίστευε ότι θα μπορούσε να τον “καλοπιιάσει” και να τον πείσει όπως τερματίσουν την σχέση τους. Το θύμα εξηγούσε στον κατηγορούμενο σε μια προσπάθεια να τον πείσει ότι δεν μπορούσαν να είναι μαζί λόγω της διαφοράς ηλικίας που υπήρχε μεταξύ τους που ήταν δέκα χρόνια.

Στις 11.09.2020 ο κατηγορούμενος και το θύμα συναντήθηκαν στο σπίτι της όπου το θύμα ανέφερε στον κατηγορούμενο ότι αυτός θα έπρεπε να προχωρήσει με την δική του ζωή αφού η ίδια είχε σοβαρό πρόβλημα υγείας και δεν μπορούσε να συνεχίσει η σχέση τους.

Στις 13.09.2020, ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος, ο κατηγορούμενος έστειλε μήνυμα στο θύμα ώρα 6:48μμ ρωτώντας την τι κάνει. Το θύμα δεν απάντησε στο μήνυμα αυτό.

Στην συνέχεια ο κατηγορούμενος τηλεφώνησε σε αυτή λέγοντας της ότι αυτή δεν βρίσκει χρόνο για αυτόν. Το θύμα του απάντησε ότι είναι άρρωστη οπότε και ο κατηγορούμενος άρχισε να φωνάζει ότι δεν του δίνει σημασία και ότι τον αγνοεί. Το θύμα τότε του έκλεισε το τηλέφωνο.

Στη συνέχεια επακολούθησαν ακόμα δύο τηλεφωνικές συνδιαλέξεις μεταξύ τους με παρόμοιο περιεχόμενο και παρόμοια κατάληξη δηλαδή το θύμα έκλεισε το τηλέφωνο της. Καθ’ όλη τη διάρκεια των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων το θύμα ήταν στο σπίτι της στο Λιοπέτρι.

Μετά πάροδο περίπου δύο λεπτών από την τελευταία τηλεφωνική επικοινωνία που έγινε η ώρα 20:15, η παραπονούμενη εξήλθε από την κουζίνα του σπιτιού της προς τη βεράντα για να πετάξει μια σακούλα με σκουπίδια.

Μόλις άφησε τα σκουπίδια και ενώ ήταν ακόμα στην βεράντα της κουζίνας του σπιτιού της, μπήκε στην αυλή της με το αυτοκίνητό του ο κατηγορούμενος, ένα διπλοκάμπινο, μάρκας CHERVOLET, χρώματος γκρίζου, με αριθμούς εγγραφής VW527. Ο κατηγορούμενος στάθμευσε το αυτοκίνητό του στην αυλή της οικίας του θύματος, κατέβηκε και πήγε προς το

μέρος της. Στάθηκε απέναντί της, κάτω από την βεράντα ενώ το θύμα στεκόταν πάνω στην βεράντα. Άρχισε να φωνάζει στο θύμα και να ζητά εξηγήσεις γιατί του έκλεισε το τηλέφωνο. Το θύμα του είπε ότι στο σπίτι της βρίσκονταν δύο μωρά και του είπε να φύγει και να μην την ενοχλεί. Κατά τον ίδιο χρόνο, ήχησε η καμπάνα της εκκλησίας, ο κατηγορούμενος έβαλε τον σταυρό του και είπε στο θύμα "**Τώρα να δεις**". Κατευθύνθηκε προς το αυτοκίνητό του, άνοιξε την πισινή πόρτα πίσω από τον οδηγό και πήρε στα χέρια του ένα συναρμολογημένο κυνηγετικό όπλο – έμπορτο και το έστρεψε προς το θύμα. Το θύμα μόλις τον είδε γύρισε και προσπάθησε να μπει στην κουζίνα του σπιτιού της, αλλά πριν καν προλάβει να μπει δέχθηκε δύο συνεχόμενους πυροβολισμούς και ένιωσε πόνο και κάψιμο στην πλάτη της. Το θύμα μπήκε στην κουζίνα και κάθισε στον καναπέ της κουζίνας και την ίδια ώρα άκουσε το αυτοκίνητο του κατηγορούμενου να φεύγει από την αυλή της.

Το θύμα μετά τον τραυματισμό της, ανέφερε στην Κέρμανου που ήταν στο σπίτι της, να τηλεφωνήσει στον πατέρα της, αλλά πριν προλάβει να πάρει τηλέφωνο, ο πατέρας της βρέθηκε εκεί, αφού διαμένει στο διπλανό σπίτι και είχε ακούσει τους πυροβολισμούς. Αμέσως ο πατέρας της την έβαλε στο αυτοκίνητό της και την μετέφερε στις Α΄ Βοήθειες του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου, στο Παραλίμνι. Στην διαδρομή, ο πατέρας της την ρώτησε, ποιος ήταν αυτός που την πυροβόλησε και αυτή του απάντησε: "**Ο Σταύρος**", εννοώντας τον κατηγορούμενο.

Ειδοποιήθηκε η αστυνομία και με την άφιξη της αστυνομίας στη σκηνή, η σκηνή αποκλείστηκε και τέθηκε υπό φρούρηση.

Ο κατηγορούμενος εγκατέλειψε την σκηνή με το αυτοκίνητό του, με μεγάλη ταχύτητα, μετέβηκε σε ανοικτό περιβόλι με ελαιόδεντρα, στον δρόμο Ξυλοφάγου – Λιοπετρίου, μεταξύ του εργοστασίου σκυροδέματος και του Γυμνασίου Ξυλοφάγου, έκρυψε το αυτοκίνητό του και έφυγε με τα πόδια και επέστρεψε στο σπίτι του.

Το θύμα αφού εξετάστηκε από τον ιατρό των Α΄ Βοηθειών, Παπακωνσταντίνου, καθώς και από τον γενικό χειρουργό, Πούρπουρα, και την ακτινολόγο, Αργυρού, του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου, της έγινε ακτινογραφία και διαπιστώθηκε ότι έφερε πολλαπλά τραύματα στην πλάτη, στον δεξιό βραχίονα και στο λαιμό δεξιά, από σφαιρίδια όπλου. Ο ακτινολογικός έλεγχος του θώρακος, έδειξε πολλαπλά σφαιρίδια στο θώρακα αλλά δεν διαπιστώθηκε πόσο εισχώρησαν στο σώμα της, αφού της έγινε μόνο μία ακτινογραφία, λόγω

εγκυμοσύνης. Το θύμα εισήχθη στο χειρουργικό τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου για περαιτέρω νοσηλεία και έλαβε εξιτήριο στις 15.09.2020 το πρωί, αφού η γενική της κατάσταση ήταν σταθερή χωρίς οποιαδήποτε προβλήματα.

Την 14.09.2020 εξασφαλίστηκε ένταλμα σύλληψης του κατηγορούμενου καθώς και ένταλμα έρευνας της οικίας του και των οχημάτων του και την ίδια ημέρα και ώρα 03:40 ο κατηγορούμενος συνελήφθηκε από τον Αρχιλοχία Μουγή στην οικία του στο Λιοπέτρι. Του εξήγησε τους λόγους της σύλληψής του και τα διερευνώμενα αδικήματα εναντίον του, του επέστησε την προσοχή του στο νόμο και αυτός απάντησε: "**Φταίω, έκαμα λάθος**", και ο Μουγή του εξήγησε τα δικαιώματά του.

Στην συνέχεια μέλη της ανακριτικής ομάδας, στην παρουσία του κατηγορούμενου, ερεύνησαν την οικία του, δυνάμει δικαστικού εντάλματος. Κατά την διάρκεια της έρευνας εντοπίστηκε σε βιτρίνα όπλων του υπονοματίου του, ένα κυνηγετικό όπλο, μάρκας BAIKAL, με S/N 162722706, το οποίο ο Αρχιλοχίας παρέλαβε η ώρα 03:52 και αφού του επέστηθηκε η προσοχή του στο νόμο, αυτός απάντησε "**Εν με τούτο που την έπαιξα**".

Το αυτοκίνητο του κατηγορούμενου με αριθμούς εγγραφής VW527 αναζητήθηκε σε δασώδη περιοχή στην Ξυλοφάγου, την οποία υπέδειξε ο κατηγορούμενος, χωρίς ωστόσο να εντοπιστεί, λόγω του σκότους.

Την ίδια ημέρα 14.09.2020 και ώρα 07:40, μέλη του Εγκληματολογικού Εργαστηρίου, ΥΠΕΓΕ, μετέβηκαν στην οδό Χίου 10, στο Λιοπέτρι, για εξέταση της σκηνής. Στην σκηνή εντοπίστηκαν διάφορα τεκμήρια τα οποία στάληκαν για επιστημονικές εξετάσεις.

Στην συνέχεια ο Αστ. 2688 Στυλιανού μαζί με τον Αστ. 1099 Λάμπρου μετέφεραν τον κατηγορούμενο για να υποδείξει τον τόπο που στάθμευσε - έκρυψε το αυτοκίνητό του. Κατά την διαδρομή ο κατηγορούμενος παραδέχθηκε προφορικά ότι πυροβόλησε το θύμα και τότε ο Αστ. 2688 του επέστησε την προσοχή του στο νόμο και αυτός απάντησε: "**Ευτυχώς εσκέφτηκα την μάνα μου, εν καλά η Κυριακή**;" Μεταξύ των ωρών 08:46-08:48 ο κατηγορούμενος υπέδειξε στον Αστ. 2688 τον τόπο που στάθμευσε το αυτοκίνητό του και αφού εντοπίστηκε, σφραγίστηκε και μεταφέρθηκε με ρυμουλκό στην Αστυνομική Διεύθυνση Αμμοχώστου.

Την ίδια ημέρα 14.09.2020 ο κατηγορούμενος παρουσιάστηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου, στο Παραλίμνι, το οποίο διέταξε την οκταήμερή προσωποκράτηση του.

Σύμφωνα με τα ευρήματα του Εγκληματολογικού εργαστηρίου που εξέτασε την σκηνή, οι 2 πυροβολισμοί ρίχθηκαν από κοντινή απόσταση 6-7 μέτρων.

Σφαιρίδια του ενός πυροβολισμού έπληξαν ξύλο αποσυναρμολογημένου κρεβατιού σπάζοντας και αφαιρώντας από αυτό τεμάχια ξύλου και ακολούθως εξοστρακίστηκαν σε διάφορες κατευθύνσεις. Τα σφαιρίδια του πυροβολισμού αυτού ήταν μεγάλου μεγέθους.

Σφαιρίδια από τον άλλο πυροβολισμό έπληξαν το μαύρο λάστιχο νερού και οξειδωμένη μεταλλική σωλήνα καθώς και τον τοίχο αριστερά της κουζίνας. Τα σφαιρίδια του πυροβολισμού αυτού ήταν μικρού μεγέθους.

Στις 18.09.2020 η ιατροδικαστής Παπέττα, εξέτασε το θύμα και ετοίμασε ιατροδικαστική έκθεση όπου καταγράφονται τα ευρήματα της. Αντίγραφο της έκθεσης με το συνημμένο πιστοποιητικό εξιτηρίου του θύματος κατατέθηκε ως **Τεκμήριο 1**. Κατά την ιατροδικαστική εξέταση λήφθηκαν φωτογραφίες από την Αστ. 622 Παπαγιάννη η οποία ετοίμασε βιβλιάριο με 16 φωτογραφίες όπου απεικονίζονται τα τραύματα που είχε υποστεί το θύμα το οποίο κατατέθηκε ως **Τεκμήριο 2** στο Δικαστήριο.

Το θύμα θα χρειαστεί να υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση για αφαίρεση των σφαιριδίων σε κατοπινό στάδιο καθώς στο παρόν στάδιο εγκυμονεί και αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί.

Λόγω των τραυμάτων της, αυτή έχει έντονο άλγος στην ωμοπλάτη, δυσκολία στην κινητικότητα του ώμου και οι κινήσεις του ώμου είναι περιορισμένες και επώδυνες.

Από την ημέρα του τραυματισμού της, η παραπονούμενη απέχει από την εργασία της λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζει.

Ο συνήγορος του κατηγορουμένου κατά την αγόρευση του για μετρίασμό της ποινής αναγνώρισε τη σοβαρότητα του αδικήματος της **Κατηγορίας 5** η οποία αντανακλάται από το

ύψος της προβλεπόμενης ποινής, ήτοι ισόβια φυλάκιση, ωστόσο υπέδειξε ότι οι συνθήκες που περιβάλλουν την υπόθεση και οι προσωπικές περιστάσεις του κατηγορουμένου είναι αυτές που θα προσμετρήσουν κατά την επιμέτρηση της ποινής.

Έτσι σε ό,τι αφορά τις προσωπικές περιστάσεις του κατηγορουμένου, μεταφέροντας αυτές επιγραμματικά σε αυτό το σημείο, αφού το Δικαστήριο θα κάνει αναφορά σε αυτές σε μεταγενέστερο στάδιο, επικαλέσθηκε το νεαρό της ηλικίας του, 24 ετών, το λευκό ποινικό μητρώο του, τα όσα περιλαμβάνονται στην έκθεση κοινωνικής έρευνας αλλά και σε άλλα επιπρόσθετα που ανέφερε γι' αυτόν και τους γονείς του, όπως τον καλό του χαρακτήρα, ο οποίος υποστηρίζεται από σχετική επιστολή συγκεκριμένου πρωτοπρεσβύτερου της εκκλησίας Αγίας Νάπας, **Τεκμήριο 4**, και ιατρικά προβλήματα τόσο του ίδιου όσο και των γονέων του, **Τεκμήριο 3**.

Σε σχέση με τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος και τη μετέπειτα συμπεριφορά του κατηγορουμένου ανέφερε ότι η παράνομη πράξη του ήταν προϊόν της απόρριψης του έρωτα και της αγάπης που είχε προς το θύμα, γεγονός και παράγοντας που του προκάλεσε συναισθηματική φόρτιση και όχι προϊόν προσχεδιασμού ή προμελέτης. Κίνητρο του ήταν ο έρωτας του για το θύμα και όχι οτιδήποτε άλλο, αφού στήριξε τη ζωή και τα όνειρα του στο πρόσωπο του θύματος. Η μεταφορά δε του κυνηγετικού όπλου, ήταν τυχαία αφού εκείνη την ημέρα είχε πάει κυνήγι και ήταν στο αυτοκίνητο του όταν τσακώθηκαν από τηλεφώνου και μετέβη στο σπίτι της, για να του πει τον λόγο που του έκλεινε το τηλέφωνο, όπου έγινε το συμβάν. Μετά δε το συμβάν έδειξε μεταμέλεια και έμπρακτη μετάνοια η οποία διαπιστώνεται από την συνεργασία του και παραδοχή του στην αστυνομία και την άμεση παραδοχή του στο Δικαστήριο μετά την αναστολή της **Κατηγορίας 1**, καθώς και από την προθυμία του, την οποία μετέφερε στο θύμα, για αποζημίωση την οποία όμως δεν αποδέχθηκε το θύμα. Επίσης, για σκοπούς επιείκειας επικαλέσθηκε και την πανδημία, ένεκα της οποίας επιβλήθηκαν περιοριστικά μέτρα στους φυλακισμένους και κρατούμενους, όπως επισκεπτήρια, άδειες και ελεύθερες δραστηριότητες.

Τέλος, ζήτησε όπως αφαιρεθεί ο χρόνος που τέλεσε υπό 24ωρο κατ' οίκον περιορισμό, με ηλεκτρονική επιτήρηση, από την τυχόν ποινή άμεσης φυλάκισης.

Για όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις του παρέπεμψε σε σχετική νομολογία, τονίζοντας ιδιαίτερα ότι η υπό κρίση περίπτωση διαφέρει από όλες όσες επιμελώς παρέπεμψε, προς το ελαφρύτερο και γι' αυτό το Δικαστήριο πρέπει να επιδείξει την μέγιστη δυνατή επιείκεια.

Στην υπόθεση **Φαναρτζής ν. Δημοκρατίας (1998) 2 ΑΑΔ 43**, ο κατηγορούμενος, ηλικίας 46 ετών, στις 13.12.96, στην οδό Προδρόμου του συνοικισμού Άγιος Ελευθέριος στα Λατσιά, εντελώς απρόκλητα επιτέθη κατά του παραπονούμενου και του κατέφερε επανειλημμένα κτυπήματα με μαχαίρι στο πρόσωπο, στη ράχη και σε άλλα μέρη του σώματός του. Ανεκόπη μόνο μετά από επέμβαση γείτονά τους. Ο παραπονούμενος μεταφέρθηκε και κρατήθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας μέχρι τις 17.12.96, λόγω των πολλαπλών τεμνόντων τραυμάτων που υπέστη.

Ο κατηγορούμενος παραδέχθηκε ενοχή και του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 4 ετών, η οποία επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού έκρινε, σε αντίθεση με την εισήγηση του συνηγόρου του κατηγορούμενου ότι δεν λήφθηκε υπόψη η ψυχική υγεία του κατηγορούμενου και ότι ήταν η ελαφρότερη μορφή του αδικήματος, ότι η μεν πρώτη εισήγηση δεν ευσταθούσε ενώ ως προς τη δεύτερη, ότι η φυλάκιση ήταν η μόνη από τις προσφερόμενες επιλογές που θα ήταν δυνατό να βρίσκεται σε αναλογία προς τη σοβαρότητα του αδικήματος και να προστατεύσει το κοινό από τον επικίνδυνο κατηγορούμενο.

Ως προς την εισήγηση ότι η πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης ήταν η ελαφρότερη έκφανση του αδικήματος αναφέρθηκαν τα εξής:

«Όπως έχει εξηγηθεί (βλ. Δημοκρατία ν. Κυριάκου και Άλλου (1990) 2 Α.Α.Δ. 264 και Λαζάρου ν. Δημοκρατίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 129), αποτελεί ευθύνη του νομοθέτη η "ταξινόμηση της εγκληματικής συμπεριφοράς για σκοπούς τιμωρίας". Ο νομοθέτης κατέταξε όλες τις διαζευκτικές περιπτώσεις που εντάχθηκαν στο αδίκημα του άρθρου 228(α) στο ίδιο επίπεδο από την άποψη της σοβαρότητάς τους, αφού πρόβλεψε για όλες την ίδια ανώτατη ποινή, και δεν παρέχονται περιθώρια για τη διαφοροποίηση που εισηγήθηκε ο εφεσείων. Η ιδιαίτερη σοβαρότητα της κάθε περίπτωσης, στο πλαίσιο της ταξινόμησης από το νόμο, κρίνεται πλέον με γνώμονα τα περιστατικά της».

Στην υπόθεση **Πισκόπου ν. Δημοκρατίας, (1999) 2 ΑΑΔ 342**, τα γεγονότα είχαν ως ακολούθως. Η θυγατέρα του εφεσείοντα και ο υιός του πρώτου εξαδέλφου της συζύγου του, ο παραπονούμενος, συνήψαν ερωτικό δεσμό και σκόπευαν να παντρευτούν. Στα σχέδιά τους

αντέδρασαν οι οικογένειες και των δύο νέων που ήθελαν να αποτρέψουν το γάμο τους. Πιο έντονα αντέδρασε η μητέρα του παραπονουμένου. Στις 11 Δεκεμβρίου, 1998, οι δύο νέοι με ένα αυτοκίνητο και ο κατηγορούμενος με άλλο αυτοκίνητο αποφάσισαν να επισκεφθούν τους γονείς του παραπονουμένου, στην κατοικία του στη Δεκέλεια, για να βρουν άκρη στο πρόβλημα. Εκεί συνάντησαν την μητέρα του νέου και άρχισαν να συζητούν για τα σχέδια και τις προθέσεις των δύο νέων. Στην εξέλιξη της συζήτησης, ο παραπονούμενος είτε στον κατηγορούμενο ότι θα πάρει την κόρη του όποιες και αν ήταν οι αντιδράσεις, θέση με την οποία συμφώνησε και η ίδια. Ο κατηγορούμενος τότε την χαστούκισε και ο παραπονούμενος όρμησε προς τον κατηγορούμενο και τον κτύπησε με τα χέρια στο πρόσωπο, έπεσαν τα γυαλιά του και στη συνέχεια και οι δύο έπεσαν στο έδαφος και άρχισαν να κτυπιούνται. Σ' αυτή τη φάση ο κατηγορούμενος ανέσυρε σουγιά, τον άνοιξε και κτύπησε τον παραπονούμενο δύο φορές. Στον λαιμό και στον αριστερό μηρό. Ο παραπονούμενος αιμορραγούσε. Με προτροπή και της κόρης του ο κατηγορούμενος ειδοποίησε τηλεφωνικώς ασθενοφόρο, όμως αργούσε και ο κατηγορούμενος με βοήθεια τρίτων έβαλε τον τραυματία στο αυτοκίνητο του και με την κόρη του κατευθύνθηκαν προς Λάρνακα. Το ασθενοφόρο τελικά παρέλαβε τον τραυματία στον Αστυνομικό σταθμό Ορόκλινης. Ο τραυματίας μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Λάρνακας, όπου διαπιστώθηκε αιμορραγία στην τραχηλική χώρα. Οι ιατρικές αρχές έκριναν αναγκαία την εσπευσμένη μεταφορά του παραπονουμένου στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, για την αντιμετώπιση της κατάστασής του. Αφού έγινε κατάλληλη περιποίηση του τραύματος μεταφέρθηκε στην μονάδα εντατικής παρακολούθησης και παρέμεινε σε αναπνευστήρα. Την επομένη μεταφέρθηκε στο Νευροχειρουργικό Τμήμα για περαιτέρω θεραπεία. Λόγω της τετραπληγίας του μεταφέρθηκε στο Νευροχειρουργικό Τμήμα όπου διαπιστώθηκε κάκωση νωτιαίου μυελού στο ύψος της βλάβης του αυχένα, εξ ου και η τετραπληγία.

Κατά την επιβολή της ποινής φυλάκισης 6 ετών, λήφθηκε υπόψη ότι ο κατηγορούμενος ήταν ηλικίας 48 ετών με λευκό ποινικό μητρώο, αμέσως παραδέχτηκε τη διάπραξη του εγκλήματος στην αστυνομία και στη συνέχεια, προέβη σε θεληματική κατάθεση για τα όσα συνέβησαν και, ακολούθως, παραδέχτηκε ενοχή στην κατηγορία ενώπιον του Δικαστηρίου και ότι υπήρχε έστω μία απομακρυσμένη πρόκληση.

Προσμέτρησε επίσης ότι δεν υπήρξε προσχεδιασμός ή προμελέτη του εγκλήματος. Όλα έγιναν στην έξαψη της στιγμής και κάτω από την συναισθηματική φόρτιση από τα γεγονότα των αμέσως προηγούμενων ημερών.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την έφεση, ανέφερε ότι:

«Η αποτροπή, ως παράγοντας ο οποίος επενεργεί στον καθορισμό της ποινής, έχει δύο παραμέτρους. Η μία έχει ως λόγο την αποτροπή του ίδιου του παραβάτη από την επανάληψη του εγκλήματος ή παρομοίων εγκλημάτων στο μέλλον. Η άλλη αφορά την αποτροπή τρίτων από τη διάπραξη όμοιων ή παρόμοιων εγκλημάτων. Στη δεύτερη περίπτωση, η αποτροπή έχει δύο συνισταμένες: Πρώτο, την αποτροπή η οποία είναι συνυφασμένη με τη σοβαρότητα του εγκλήματος, που αντανακλάται στο απόσπασμα και παρατίθεται στην απόφαση του Κακουργιοδικείου από το σύγγραμμα του Thomas «Principles of Sentencing», και δεύτερο, την αποτροπή ως μέσου για την καταστολή εγκλημάτων που ευρίσκονται σε έξαρση. Στην περίπτωση σοβαρών εγκλημάτων το στοιχείο της αποτροπής είναι αλληλένδετο με τη σοβαρότητα της κατηγορίας εγκλημάτων, στην οποία ανήκει το υπό τιμωρία έγκλημα, και με την εγγενή ανάγκη για την αποτροπή τους».

Και ακολούθως σε άλλο σημείο υπέδειξε:

«Το έγκλημα, για το οποίο καταδικάστηκε ο εφεσείων, είναι από τα πλέον σοβαρά που στοιχειοθετεί ο Ποινικός Κώδικας. Το Άρθρο 228, ΚΕΦ. 154, ποινικοποιεί σοβαρές πράξεις βίας, επαγόμενες δυσμενείς συνέπειες για το θύμα και πράξεις βίας, δυνάμενες, λόγω των επιθετικών μέσων (όπλων), που χρησιμοποιούνται, μεταξύ των οποίων και το μαχαίρι, (Άρθρο 228(β)), να επιφέρουν σοβαρά πλήγματα στη σωματική ακεραιότητα και υγεία του θύματος.

Στην προκείμενη περίπτωση, χρησιμοποιήθηκε μαχαίρι, με αποτέλεσμα την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης στο θύμα. Τα αποτελέσματα της βίας και της εγκληματικής δράσης, γενικά, σχετίζονται άμεσα με τη σοβαρότητα του συγκεκριμένου εγκλήματος. Οι συνέπειες εγκλήματος βίας στο θύμα άπτονται άμεσα αυτού τούτου του εγκλήματος και συνιστούν μια από τις παραμέτρους, που προσδιορίζουν τη σοβαρότητά του. Μόνο όπου οι συνέπειες, που επιφέρει το έγκλημα στον παραπονούμενο, δεν είναι προβλεπτές, μειώνεται η σημασία τους στον προσδιορισμό της σοβαρότητας του εγκλήματος. Στην προκείμενη περίπτωση, οι συνέπειες της βίας ήταν και προβλεπτές και το άμεσο αποτέλεσμα της βίας που ασκήθηκε.»

Στην υπόθεση **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Χριστοδουλίδη, (2001) 2 ΑΑΔ 753**, ο παραπονούμενος και κατηγορούμενος είχαν σοβαρές διαφορές, που οδήγησαν επανειλημμένα σε διαπληκτισμούς και επεισόδια μεταξύ τους, με αποκορύφωμα γεγονότα που προηγήθηκαν της διάπραξης των αδικημάτων που συνίσταντο σε απειλές και ύβρεις και που τελικά οδήγησαν τον κατηγορούμενο, χρησιμοποιώντας αρθρωτό όχημα και οδηγώντας το κατά του παραπονούμενου που βρισκόταν σταθμευμένος πάνω σε μοτοσυκλέτα, να τον τραυματίσει και επίσης να προκαλέσει ζημιά ύψους £650 στο μοτοποδήλατό του.

Αποτέλεσε αδιαμφισβήτητο γεγονός, ότι η ταχύτητα του κατηγορουμένου όταν οδηγούσε το αρθρωτό όχημα δεν ήταν μεγάλη, η δε σύγκρουση ήταν ελαφριά και ο παραπονούμενος δεν εκτινάχθηκε από τη σύγκρουση αλλά απλά έπεσε από το μοτοποδήλατο. Ο τραυματισμός του ήταν μικρής έκτασης, συγκεκριμένα υπέστη τραυματισμό στα γόνατα και εκδορά στη ράχη του δεξιού ποδιού και στο δεξιό αντιβραχίονα, όπου τοποθετήθηκε γύψινος νάρθηκας. Επίσης ο παραπονούμενος υπέφερε από πόνο στο τρίτο δάκτυλο του αριστερού χεριού, την οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης, την αυχενική μοίρα, καθώς και από ζαλάδες και κεφαλαλγία.

Επιβλήθηκαν ποινές 3 και 2 μηνών στις κατηγορίες 1 και 2, αντίστοιχα, αναγνωρίζοντας ως μετριαστικούς παράγοντες την απουσία προσχεδιασμού, την ύπαρξη συναισθηματικής φόρτισης από γεγονότα που προηγήθηκαν, το μη σοβαρό τραυματισμό του παραπονούμενου, το λευκό ποινικό μητρώο και την παραδοχή.

Κρίθηκαν έκδηλα ανεπαρκείς από το Ανώτατο Δικαστήριο και έγινε αύξηση της ποινής στην 1η κατηγορία σε εξάμηνη ποινή φυλάκισης, ενώ επικυρώθηκε η ποινή φυλάκισης στη 2η κατηγορία.

Στην υπόθεση **ΧΨ Πέτρου ν Δημοκρατίας (2007) 2 ΑΑΔ 468**, ο παραπονούμενος, φρουρός ασφαλείας κέντρου όταν αντιλήφθηκε ότι ο κατηγορούμενος βρισκόταν μέσα στο κέντρο, του ζήτησε να φύγει, ως οι οδηγίες από τον εργοδότη του, επειδή ενάμιση περίπου μήνα προηγουμένως, στο ίδιο μέρος, ο κατηγορούμενος είχε εμπλακεί, χωρίς όμως να καταγγελθεί, σε άλλο επεισόδιο, με πρωταγωνιστή κάποιο φίλο του. Ο κατηγορούμενος, ο οποίος στις προηγούμενες ώρες είχε καταναλώσει ποσότητα οινοπνευματωδών ποτών, αλλά δεν βρισκόταν σε κατάσταση μέθης, όταν του ζητήθηκε να φύγει, αντέδρασε. Εξύβρισε και απείλησε με λόγια τον παραπονούμενο, ο οποίος, χωρίς να ασκήσει βία, τον οδήγησε έξω από το κέντρο. Ο κατηγορούμενος έφυγε, για να επιστρέψει, όμως, σε διάστημα 25, περίπου, λεπτών. Ο παραπονούμενος, ο οποίος τον αντιλήφθηκε να βρίσκεται έξω από το κέντρο, πλησίασε στην είσοδο, να δει γιατί επέστρεψε. Όταν τον προσέγγισε, πρόσεξε ότι αυτός κρατούσε μαχαίρι και του είπε: «εν μαχαίρι που κρατάς». Αμέσως, ο κατηγορούμενος τον χτύπησε με το μαχαίρι στο στήθος και έφυγε. Το Κακουργιοδικείο αποδέχτηκε ότι, τη νύκτα του επεισοδίου, ο εφεσείων μετέφερε το μαχαίρι για δική του προστασία. Δε δέχθηκε, όμως, ότι η μεταφορά τέτοιου είδους μαχαιριού είναι ακίνδυνη και εξέφρασε την απορία του τι το χρειαζόταν ένας νέος, όπως ο κατηγορούμενος. Μάρτυρες, που είδαν το περιστατικό, καταδίωξαν τον κατηγορούμενο και

τον ακινητοποίησαν, σε απόσταση περίπου 150 μέτρων, μέχρι που έφτασε στο μέρος η Αστυνομία και τον συνέλαβε. Ο παραπονούμενος μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο και κρατήθηκε στην Εντατική Μονάδα της Χειρουργικής Κλινικής. Από εξετάσεις, διαπιστώθηκε ότι έφερε κάταγμα της πλευράς στο σημείο εισόδου και κάκωση του παρεγχύματος του πνεύμονα, τα οποία, τελικά, δεν του άφησαν μόνιμες βλάβες.

Επιβλήθηκε ποινή τριάμισι (3½) ετών φυλάκισης. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι δεν ήταν έκδηλα υπερβολική, αφού βρήκε ότι ο κατηγορούμενος δεν ήταν σε κατάσταση μέθης και ούτε υπήρχε πρόκληση από τον παραπονούμενο με την εκδίωξή του από το κέντρο, ως ήταν η εισήγηση του κατηγορούμενου.

Στην υπόθεση **Πέτρου v. Αστυνομίας (2008) 2 ΑΑΔ 800**, ο κατηγορούμενος ηλικίας 17 περίπου ετών, κτύπησε επανειλημμένα με μαχαίρι τον παραπονούμενο, οδηγό ταξί, ο οποίος τον μετέφερε ως πελάτη σε υπόγειο χώρο στάθμευσης πολυκατοικίας, όπως του ζήτησε. Του κατάφερε κτυπήματα στον αριστερό αντιβραχίονα, στον αριστερό ώμο, στον αριστερό βραχίονα, στο αριστερό ημιθώρακιο και στον τράχηλο.

Έγινε παραδοχή από τον κατηγορούμενο ο οποίος είχε μία προηγούμενη καταδίκη για παρόμοιο αδίκημα, ήταν νεαράς ηλικίας, είχε δύσκολα παιδικά χρόνια και τραυματικές εμπειρίες. Του επιβλήθηκε 18μηνη ποινή άμεσης φυλάκισης στην κατηγορία της επίθεσης με σκοπό την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης η οποία επικυρώθηκε κατ' έφεση.

Στην υπόθεση **Παρούτη v Δημοκρατίας (2009) 2 ΑΑΔ 446**, η κατηγορούμενη επέφερε πλήγμα με βέλος στην πλάτη που προκάλεσε τραύμα στον 12^ο θωρακικό σπόνδυλο. Επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 3 ετών η οποία επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Στην υπόθεση **Urgur v. Αστυνομίας (2012) 2 ΑΑΔ 189**, ο κατηγορούμενος στις 4.6.2011 ενώ βρισκόταν στο σπίτι κάποιας γυναίκας στη Λεμεσό ήρθε ο παραπονούμενος με τον οποίο η εν λόγω γυναίκα συζούσε προηγουμένως και με τον οποίο απέκτησε παιδί. Οι δύο άντρες παρέμειναν με τη γυναίκα στο ίδιο σπίτι μέχρι αυτή να αποφασίσει με ποιο από τους δύο θα συζούσε. Στις 7.6.2011 ενώ έτρωγαν και συζητούσαν, ο παραπονούμενος ζήτησε από την πρώην συμβία του να δηλώσει με ποιο από τους δύο θέλει να μείνει. Ο κατηγορούμενος, αντιδρώντας άρχισε να κτυπά τον παραπονούμενο με τα χέρια και τα πόδια στο κεφάλι με αποτέλεσμα να τον τραυματίσει. Ο παραπονούμενος μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο

όπου διαπιστώθηκε κάταγμα κάτω γνάθου αριστερά, κάταγμα ζυγωματικού αριστερά, καθώς και εκχυμώσεις σε διάφορα μέρη του σώματός του. Κρατήθηκε για νοσηλεία στο χειρουργικό τμήμα του νοσοκομείου από το οποίο εξήλθε λίγες μέρες αργότερα. Τα γεγονότα αυτά αποτέλεσαν την πρώτη κατηγορία.

Στις 18.6.2011 και ώρα 00.30, δηλαδή έντεκα (11) ημέρες μετά το πρώτο επεισόδιο, η αστυνομία, κατόπιν πληροφορίας, βρήκε τον παραπονούμενο αναισθητο πάνω σε πεζοδρόμιο στην οδό Λακωνίας στη Λεμεσό. Ο παραπονούμενος μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο στο νοσοκομείο όπου διαπιστώθηκε ότι έφερε θλαστικό τραύμα στον τράχηλο δεξιά, τραυματισμό γλώσσας, αποκόλληση δοντιών, οίδημα και εκχυμώσεις τραχήλου, οίδημα αριστερού αυτιού, αιμάτωμα στη βάση της γλώσσας και στοματικές κακώσεις. Διαπιστώθηκε επίσης επιπλοκή στα κατάγματα που είχε υποστεί κατά το προηγούμενο επεισόδιο. Σε γραπτή κατάθεση που έδωσε στην αστυνομία, ανέφερε ότι το βράδυ της 17.6.2011 είχε μεταβεί στο σπίτι της πρώην συμβίας του όπου βρισκόταν και ο εφεσείων. Εκεί παρέμεινε για τρεις περίπου ώρες, συζητώντας και πίνοντας ζιβανία με τον εφεσείοντα. Σε κάποια στιγμή, ο εφεσείων απρόκλητα άρχισε να τον κτυπά με αποτέλεσμα να χάσει τις αισθήσεις του και να μη θυμάται περισσότερες λεπτομέρειες.

Αφού παραδέχθηκε ενοχή του επιβλήθηκαν συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 2½ χρόνων στην κατηγορία που αφορούσε τέλεση πράξεων που σκοπεύουν την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης ή την αποτροπή σύλληψης κατά παράβαση του Άρθρου 228(α) του Ποινικού Κώδικα. Στις άλλες δυο κατηγορίες για πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης κατά παράβαση του Άρθρου 231 του Ποινικού Κώδικα του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 2 χρόνων στην κάθε κατηγορία.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αφού σημείωσε ότι οι συνθήκες τέλεσης των αδικημάτων προκαλούν αποτροπιασμό και τόνισε ότι κυρίαρχο στοιχείο στη συμπεριφορά του κατηγορούμενου ήταν η έντονη βία που απρόκλητα χρησιμοποίησε εναντίον του παραπονούμενου και το άλλο οι σοβαρές σωματικές βλάβες και κακώσεις που υπέστη ο παραπονούμενος ως αποτέλεσμα της βάνανυσης συμπεριφοράς του κατηγορούμενου και μη αποδεχόμενο ότι δεν λήφθηκε υπόψη ως ελαφρυντικός παράγοντας η μέθη, που ενδεχομένως λανθασμένα λήφθηκε υπόψη, απέρριψε την έφεση.

Στην υπόθεση **Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 930**, η εγγονή του κατηγορουμένου είχε αποβιώσει δύο χρόνια πριν από τη διάπραξη των αδικημάτων, υποκύπτουσα στα τραύματα που είχε υποστεί μετά που αυτοκίνητο στο οποίο επέβαινε μαζί με φίλη της και το οποίο οδηγείτο επικίνδυνα από τον παραπονούμενο, με υπερβολική ταχύτητα, σε δρόμο γεμάτο στροφές και παρά τις προτροπές των επιβαινόντων να ελαττώσει ταχύτητα, ο παραπονούμενος συνέχισε προσκρούοντας σε κιγκλίδωμα παραπλεύρως του δρόμου. Από τη σύγκρουση τραυματίστηκε θανάσιμα η εγγονή του κατηγορουμένου 18 ετών. Ο θάνατος της άλλαξε άρδην την ζωή του κατηγορούμενου.

Ο κατηγορούμενος πάντοτε θεωρούσε τον παραπονούμενο ως τον υπεύθυνο για το θάνατο της εγγονής του. Την 1.4.2012, ημέρα του δεύτερου ετήσιου μνημοσύνου της εγγονής του, που ήταν και τα γενέθλια του κατηγορούμενου - έκλεινε τα 74 του έτη, μετά το μνημόσυνο, ο εφεσείων ενεργώντας υπό το κράτος έντονης συναισθηματικής φόρτισης και αφού μετέβη στο σπίτι του στη Λακατάμεια, στη Λευκωσία, πήρε το κυνηγετικό του όπλο και οδήγησε στα Λειβάδια, στη Λάρνακα.

Ο παραπονούμενος βρισκόταν εντός του χώρου στάθμευσης της πολυκατοικίας όπου διέμενε. Δέχτηκε ξαφνικά πυροβολισμό από κυνηγετικό όπλο. Ο πρώτος πυροβολισμός τον έπληξε στο μπροστινό μέρος του σώματος του. Αμέσως άρχισε να τρέχει καλώντας σε βοήθεια, οπότε δέχτηκε και δεύτερο πυροβολισμό ο οποίος τον έπληξε στο πίσω μέρος του σώματος του. Ωστόσο, συνέχισε να τρέχει προσπαθώντας να βρει τόπο για να κρυφτεί, οπότε αντιλήφθηκε ότι ο δράστης, ο οποίος τελικά αποδείχθηκε ότι ήταν ο κατηγορούμενος, δεν τον ακολουθούσε πλέον. Αφού ειδοποιήθηκαν η Αστυνομία και ασθενοφόρο, ο παραπονούμενος μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο όπου διαπιστώθηκε ότι είχε πολλαπλά μικρά τραύματα σε διάφορα σημεία του σώματος του τα οποία προήλθαν από τα σκάγια φυσιγγιών κυνηγετικού όπλου. Δύο από αυτά έπληξαν το δεξιό πνεύμονα του. Εισήχθη στη μονάδα εντατικής θεραπείας και παρά τη σοβαρότητα της κατάστασης του, η ανάρρωση του ήταν ομαλή. Εξήλθε από το Νοσοκομείο στις 7.4.2012.

Αφού οι έρευνες της Αστυνομίας οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι ο δράστης ήταν ο κατηγορούμενος, ο τελευταίος εντοπίστηκε αργότερα την ίδια μέρα σε σωματείο στη Λακατάμεια, όπου ερωτηθείς για την υπόθεση ανέφερε, «αντί να μου αφταίνει η αγγόνισσά μου το καντήλι μου, αφταίνω εγώ το καντήλι της, εβαρέθηκα τούτην την κατάσταση τζιαι έπεξα

τον». Ο εφεσείων παραδέχτηκε αμέσως τη διάπραξη των αδικημάτων, ενώ παρέδωσε το κυνηγετικό όπλο που είχε χρησιμοποιήσει και 26 πλήρη φυσίγγια.

Ο κατηγορούμενος παραδέχτηκε ενοχή σε τρεις κατηγορίες με σοβαρότερη την τέταρτη, η οποία αφορούσε σε πράξη που στοχεύει την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης κατά παράβαση του Άρθρου 228(α) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. Οι άλλες δύο αφορούσαν στη μεταφορά πυροβόλου όπλου κατηγορίας Δ σε κλειστή περίοδο κυνηγιού (2η κατηγορία) και στη μεταφορά εκρηκτικών υλών χωρίς άδεια (3η κατηγορία). Αντιμετώπιζε και κατηγορία για απόπειρα φόνου η οποία διακόπηκε κατόπιν καταχώρισης αναστολής ποινικής δίωξης από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Του επιβλήθει ποινή άμεσης φυλάκισης 2½ ετών στην τέταρτη κατηγορία, ενώ στις άλλες δύο δεν επιβλήθει οποιαδήποτε ποινή.

Το Ανώτατο Δικαστήριο κατά πλειοψηφία αφού σημείωσε ότι πρόκειται για μια ιδιάζουσα περίπτωση και δέχθηκε τις ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες διαπράχθηκαν τα αδικήματα καθώς και τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου, το λευκό ποινικό μητρώο, την ηλικία του, τα προβλήματα υγείας του, τη συνεργασία και την παραδοχή του στην Αστυνομία όπως και την παραδοχή του στο Δικαστήριο και έκρινε ότι η ποινή ήταν ισορροπημένη, απέρριψε την Έφεση. Ενώ ως προς την αναστολή της ποινής που ήταν η άλλη εισήγηση της υπεράσπισης, με αναφορά στις υποθέσεις **Κωνσταντίνου ν. Αστυνομίας (2009) 2 ΑΑΔ 583** και **Χριστοδούλου ν. Αστυνομίας (2010) 2 ΑΑΔ 22**, αφού σημείωσε ότι σημαντικό ερώτημα είναι κατά πόσο η ανασταλείσα ποινή θα αντικατοπτρίζει την αντικειμενική σοβαρότητα του αδικήματος και θα εξυπηρετήσει τους πολλαπλούς σκοπούς της τιμωρίας και έκρινε ότι η επιείκεια του Δικαστηρίου εξαντλήθηκε στο ύψος της ποινής και δεν επέτρεπε αναστολή της ποινής και τυχόν αναστολή της θα έδινε λανθασμένα μηνύματα απέρριψε την έφεση.

Στην υπόθεση **Ιον ν. Δημοκρατίας, (2013) 2 ΑΑΔ 146**, ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε μετά από παραδοχή σε κατηγορίες που αφορούν πράξεις που στοχεύουν στην πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης δυνάμει του Άρθρου 228(α) του Ποινικού Κώδικα. Σύμφωνα με τα γεγονότα ο κατηγορούμενος συγκατοικούσε με τον παραπονούμενο και άλλους τέσσερις ομοεθνείς του από τη Ρουμανία. Ο παραπονούμενος θεωρούσε ότι η απόλυση από την εργασία του πριν από λίγες μέρες οφείλετο σε συμπλοκή στην οποία είχε εμπλακεί εκείνος και ο εφεσείων, ώστε να υπήρχε κάποιο υπόβαθρο διαπροσωπικών διαφορών και την ημέρα που αφορά το αδίκημα. Την 6.3.12 υπήρξε μια λεκτική αντιπαράθεση των δυο στο διαμέρισμά τους, σε συνέχεια της οποίας ο κατηγορούμενος, βγαίνοντας στο μπαλκόνι κρατώντας ένα ποτήρι με

νερό, εντόπισε ένα δοχείο το οποίο περιείχε thinner, που είναι εύφλεκτη ύλη, άδειασε το ποτήρι του, το γέμισε με το thinner και το έριξε στον παραπονούμενο. Όταν ο παραπονούμενος εκινήθη προς το μέρος του, ο εφεσείων, με αναπήρα τον οποίο κρατούσε, έθεσε φωτιά στο υγρό το οποίο είχε καλύψει το πάνω μέρος του σώματος του παραπονούμενου. Ο παραπονούμενος τότε πήγε στην τουαλέτα για να σβήσει τη φωτιά με νερό και φαίνεται πως στη συνέχεια πήγε στο δωμάτιο του κατηγορούμενου για να πάρει πετσέτα να σβήσει τη φωτιά, οπότε ο εφεσείων βγήκε στο μπαλκόνι, πήρε ένα μεταλλικό εργαλείο και εκτύπησε τον παραπονούμενο στο κεφάλι. Ο κατηγορούμενος στη συνέχεια κλείστηκε στο υπνοδωμάτιό του και κάλεσε την αστυνομία. Μετεφέρθη τότε ο παραπονούμενος στο νοσοκομείο όπου διαπιστώθηκαν εγκαύματα δευτέρου και τρίτου βαθμού στο πρόσωπο, στο λαιμό, στο θώρακα στα άνω άκρα και στη ραχιαία χώρα, περίπου 28% του σώματος, και δυο τραύματα στο μέτωπο όπως και τραύμα στο φρύδι που, προφανώς, οφείλοντο στο κτύπημα.

Επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 7 ετών η οποία μειώθηκε σε 4 έτη φυλάκιση από το Ανώτατο Δικαστήριο λόγω του ότι το συμβάν ήταν της στιγμής, υπήρχε πρόκληση, δεν υπήρχε προσχεδιασμός, της παραδοχής, της άμεσης μεταμέλειας αφού ο ίδιος ο κατηγορούμενος, φοβηθείς για τα περαιτέρω, ειδοποίησε την Αστυνομία και πήγαν στο μέρος υπηρεσίες του Νοσοκομείου ώστε να περιθάλψουν άμεσα τον παραπονούμενο και ότι δεν υπήρχαν οι συνέπειες που θεώρησε το Κακουργιοδικείο ότι υπήρχαν ένεκα των τραυμάτων.

Το ύψος της προβλεπόμενης ποινής προδιαγράφει και την σοβαρότητα που θέλησε ο νομοθέτης να προσδώσει στο κάθε συγκεκριμένο έγκλημα και από την άλλη τον βαθμό προστασίας του έννομου αγαθού που προστατεύεται, στοιχείο το οποίο το Δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής, βλ. **Souilmi v. Αστυνομίας (1992) 2 AAL 248.**

Το στοιχείο αυτό, δηλαδή η ανώτερη προβλεπόμενη ποινή, λαμβάνεται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής και συνεκτιμάται με τα γεγονότα της υπόθεσης, τόσο για την επιλογή του είδους της ποινής όσο και για τον καθορισμό της έκτασης της (βλ. **Διευθυντής Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας v. Χρυσοστόμου κ.α. (2002) 2 AAL 575, 580.**)

Στην συγκεκριμένη υπό κρίση περίπτωση, ο νομοθέτης, διά μέσου της προβλεπόμενης μέγιστης ποινής της ισόβιας φυλάκισης, χωρίς να διαβαθμίζει την έκνομη συμπεριφορά,

προσδίδει άκρως μεγάλη σοβαρότητα αφού το έννομο αγαθό που προστατεύεται είναι η σωματική ακεραιότητα.

Η επιβολή της ποινής αποτελεί πολύ λεπτό έργο του Δικαστηρίου. Απαιτείται εξισορρόπηση του γενικού συμφέροντος της δικαιοσύνης από τη μια και της εξατομίκευσης της ποινής στα πλαίσια του συγκεκριμένου παραβάτη από την άλλη.

Πρώτιστο καθήκον του Δικαστηρίου είναι η προστασία της κοινωνίας, το οποίο επιτυγχάνεται μόνο με την αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου.

Η νομοθεσία προστατεύει τα αγαθά του πολίτη μέσω των Δικαστηρίων που αποτελούν τους φυσικούς φύλακες τούτων.

Στην υπόθεση **Πισκόπου ν. Δημοκρατίας (1999) 2 ΑΑΔ 342**, λέχθηκαν τα εξής:

«Η αποτροπή, ως παράγοντας ο οποίος επενεργεί στον καθορισμό της ποινής, έχει δύο παραμέτρους. Η μία έχει ως λόγο την αποτροπή του ίδιου του παραβάτη από την επανάληψη του εγκλήματος ή παρομοίων εγκλημάτων στο μέλλον. Η άλλη αφορά την αποτροπή τρίτων από τη διάπραξη όμοιων ή παρόμοιων εγκλημάτων. Στη δεύτερη περίπτωση, η αποτροπή έχει δύο συνισταμένες:

Πρώτο, την αποτροπή η οποία είναι συνυφασμένη με τη σοβαρότητα του εγκλήματος, και δεύτερο, την αποτροπή ως μέσου για την καταστολή εγκλημάτων που ευρίσκονται σε έξαρση. Στην περίπτωση σοβαρών εγκλημάτων το στοιχείο της αποτροπής είναι αλληλένδετο με τη σοβαρότητα της κατηγορίας εγκλημάτων, στην οποία ανήκει το υπό τιμωρία έγκλημα, και με την εγγενή ανάγκη για την αποτροπή τους».

Η χρήση βίας κατά του συνανθρώπου συνιστά αδίκημα ιδιάζουσας σοβαρότητας· πλήττει το θεμελιώδες δικαίωμα της σωματικής ακεραιότητας του ατόμου το οποίο κατοχυρώνει το Άρθρο 7.1 του Συντάγματος και καταρρακώνει την αξιοπρέπειά του. Η ωμή χρήση βίας είτε ως μέσο επικράτησης, είτε ως μέσο εκδίκησης, είτε ως μέσο τιμωρίας, δεν έχει θέση στην κοινωνία των ανθρώπων. Η εκδήλωση της πρέπει να τιμωρείται με την αυστηρότητα που επιβάλλει η σοβαρότητα του εγκλήματος και η ανάγκη για τη γενική καταστολή τέτοιας συμπεριφοράς, **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν Τόκκαλου (2001) 2 ΑΑΔ 95**.

Η συναισθηματική φόρτιση (ένταση), κάτω από την οποία λειτουργεί ο δράστης του εγκλήματος, προσμετρά ως μετριαστικός παράγοντας – (βλ. μεταξύ άλλων, **Georghios Kyprianou v. The Republic (1971) 2 CLR 158, Costaa Christodoulou Katsiaris v. Republic (1975) 2 CLR 17, Σάββα v. Δημοκρατίας (1992) 2 ΑΑΔ 231, 238, Ιωάννου κ.ά. v. Δημοκρατίας (1996) 2 ΑΑΔ 200, 208**). Ο λόγος έγκειται στην αποδυνάμωση, κάτω από την ένταση, των μηχανισμών αυτοελέγχου, που τείνουν να καταστείλουν την οργή και να μετριάσουν το πάθος, **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v Ιωάννου (1999) 2 ΑΑΔ 603**.

Η τιμωρία δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μέτρο άμυνας έναντι παραβιάσεων του δικαίου και υπονόμησης των αρχών του, **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v Ιωάννου (1999) 2 ΑΑΔ 603**. Η ανάγκη προστασίας ποικίλλει, ανάλογα με τη σοβαρότητα του εγκλήματος. Όπως υποδείχθηκε στην απόφαση **Πισκόπου v. Δημοκρατίας (1999) 2 ΑΑΔ 342** «... το στοιχείο της αποτροπής είναι αλληλένδετο με τη σοβαρότητα της κατηγορίας εγκλημάτων, στην οποία ανήκει το υπό τιμωρία έγκλημα, και με την εγγενή ανάγκη για την αποτροπή τους». Οι συνέπειες εγκλήματος βίας, όπως υποδείχθηκε στην ίδια απόφαση, προσμετρούν στον καθορισμό της σοβαρότητάς του και μόνο όπου δεν είναι προβλεπτές μειώνεται η σημασία τους.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι συνέπειες του εγκλήματος του κατηγορουμένου ήταν προβλεπτές σ' όλη την έκτασή τους.

Στον καθορισμό της σοβαρότητας του εγκλήματος, υπεισέρχονται και υποκειμενικοί παράγοντες, όπως οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έδρασε ο κατηγορούμενος, ώστε να καταφανεί το βάρος των ευθυνών του για το έγκλημα. Το άτομο του παραβάτη, η λειτουργία του στον ιδιαίτερο και τον κοινωνικό χώρο, επίσης, προσμετρά στον καθορισμό της τιμωρίας.

Από την άλλη, ακόμη και όταν αποφασίζεται η επιβολή ποινής με αποτρεπτικό χαρακτήρα το καθήκον της εξατομίκευσης δεν ατονεί. Βλ **Φιλίππου v. Αστυνομίας (1989) 2 ΑΑΔ 245**

Η εξατομίκευση της ποινής καθιστά το άτομο του παραβάτη ένα από τους άξονες προσδιορισμού της τιμωρίας. Δεν εξουδετερώνει, όμως, όπως κατ' επανάληψη έχει τονιστεί, τη σοβαρότητα του εγκλήματος ή την ανάγκη για την καταστολή του (αποτροπή) με τα μέσα που παρέχει το δίκαιο, στον κοινωνικό χώρο, **Κωνσταντίνου v. Δημοκρατίας (1989) 2 ΑΑΔ**

224, Σωκράτους v. Δημοκρατίας (1994) 2 ΑΑΔ 132, Κόκκινος v. Αστυνομίας (1995) 2 ΑΑΔ 135 και Ιωάννου (ανωτέρω).

Στην υπόθεση **Προδρόμου v Δημοκρατίας (2001) 2 ΑΑΔ 169**, στην οποία ο κατηγορούμενος χρησιμοποίησε κυνηγετικό όπλο και τραυματίστηκε ένα άτομο αναφέρθηκε ότι είναι μικρής σημασίας το ότι οι επιβαίνοντες πρόφτασαν να απομακρυνθούν από το αυτοκίνητο στο οποίο βρίσκονταν και ότι ο τραυματισμός ενός από αυτούς ήταν ελαφρύς ή αποτέλεσμα εξοστρακισμού. Το πόσο επικίνδυνη είναι μια ενέργεια δεν συναρτάται μόνο από το τελικό αποτέλεσμα, αλλά και από τα αντικειμενικά στοιχεία που την περιβάλλουν. Και τα αντικειμενικά στοιχεία στην υπόθεση εκείνη ήταν ότι ο κατηγορούμενος έστρεψε το όπλο του και πυροβόλησε προς την κατεύθυνση αριθμού ατόμων, παραγνοώντας τον κίνδυνο τραυματισμού τους. Έστω και αν σκοπός του ήταν ίσως μόνο ο εκφοβισμός.

Στην υπό κρίση περίπτωση, έστω και αν ήταν ο έρωτας του προς την παραπονούμενη που όπλισε τα χέρια του, έστρεψε το όπλο του προς αυτή και την πυροβόλησε για να την πλήξει όπως και πέτυχε γεμίζοντας την πλάτη της, και όχι μόνο, σφαιρίδια.

Σε ό,τι αφορά τις περιστάσεις διάπραξης του αδικήματος λαμβάνουμε υπόψη ότι ο κατηγορούμενος χρησιμοποίησε κυνηγετικό όπλο, ιδιαίτερα επικίνδυνο μέσο, το οποίο έστρεψε στην παραπονούμενη και πυροβόλησε όχι μία φορά αλλά δύο από μικρή κοντινή απόσταση των 6-7 μέτρων, αλλά, ευτυχώς, φαίνεται μέρος του όγκου των σφαιριδίων κτύπησε σε ξύλο, φωτογραφίες 6, 7, 26, 29, 71-74 του **Τεκμηρίου 5** και ότι στο ένα φυσίγγιο τα σφαιρίδια ήταν μεγάλα και στο άλλο μικρά. Τη βλάβη που επήλθε στο θύμα όπως αυτή εκτίθεται στην έκθεση της ιατροδικαστού Παπέττα, **Τεκμήριο 1**, ήτοι πολλαπλά τραύματα, σχεδόν όλη η πλάτη της παραπονούμενης φέρει σφαιρίδια, αποκόλληση επιδερμίδας στην ωμοπλατιαία χώρα, όπως και κάποια στο δεξιό μέρος του λαιμού και της δεξιάς γνάθου, τα οποία δεν έχουν αφαιρεθεί και προκαλούν άλγος, για τα οποία θα γίνει προσπάθεια αφαίρεσης τους μετά τον τοκετό, τρεις εκτεταμένες εκχυμώσεις στη δεξιά ωμοπλατιαία χώρα και δεξιό έσω βραχίονα, πολλαπλές εκδορές, φωτογραφίες 3-16 του **Τεκμηρίου 2**, άλγος στην αριστερή θωρακική χώρα και εμβοές στα ώτα. Ευτυχώς δεν πλήγηκε ζωτικό όργανο. Τον τόπο, ήτοι στην οικία του θύματος και την κατάσταση του θύματος τόσο πριν όσο και μετά το συμβάν, δηλαδή δεν υπέδειξε εριστική συμπεριφορά, ως εξάγεται από τα γεγονότα και μπορούσε να αντιμετωπίσει και να συνομιλήσει με τον κατηγορούμενο μέχρι πριν την πυροβολήσει και μετά

το συμβάν διατήρησε τη ψυχραιμία της και ζήτησε από την Κέρμανου να ειδοποιήσει τον πατέρα της.

Λαμβάνουμε υπόψη ως ελαφρυντικό παράγοντα ότι ο κατηγορούμενος είχε μάθει από πριν ότι η παραπονούμενη είχε παράλληλη σχέση με άλλο, γεγονός που επηρέασε τον κρίση του. Ότι ενήργησε κάτω από την ένταση και το θυμό της στιγμής καθώς και τη συναισθηματική φόρτιση, τα οποία αποδυνάμωσαν το μηχανισμό αυτοελέγχου του, **Ιωάννου ν Δημοκρατίας (1996) 2 ΑΑΔ 603**, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να δικαιολογήσουν την παράνομη πράξη του. Ότι προέβη στην παράνομη πράξη του χωρίς προσχεδιασμό και προμελέτη, γεγονός που φαίνεται από το ότι όταν κατέβηκε από το αυτοκίνητο του όταν μετέβη στην οικία της παραπονούμενης δεν μετέφερε το όπλο μαζί του, το οποίο έτυχε να βρίσκεται στο αυτοκίνητο γιατί είχε πάει κυνήγι, αλλά, μετά που συνομίλησε μαζί της και της ζήτησε το λόγο που του έκλεινε το τηλέφωνο και επειδή αυτή ήταν ανένδοτη στη συνέχιση της σχέσης τους, οπότε ένωσε απόρριψη στον έρωτα του, πήρε το όπλο και την πυροβόλησε δύο φορές, από την κοντινή απόσταση των 6-7 μέτρων. Παρόλα τούτα η παράνομη πράξη του αποτελεί μια βίαιη ενέργεια, δυσανάλογη με την επιθυμία της παραπονούμενης να μην συνεχίσει τη σχέση της. Ο κατηγορούμενος δεν κτύπησε με τα χέρια του ή τα πόδια του την παραπονούμενη για να την τραυματίσει, αλλά έκανε χρήση κυνηγετικού όπλου, το οποίο είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο μέσο, γεγονός που καθιστά το αδίκημα πολύ σοβαρό. Ο συνήγορος του κατηγορουμένου ανέφερε ότι τα σφαιρίδια θα αφαιρεθούν από το σώμα της μετά τον τοκετό. Αν ερμηνεύουμε σωστά την θέση του αυτή, εννοεί ότι δεν είναι τόσο σοβαροί οι τραυματισμοί. Όμως δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τη θέση του αυτή γιατί εκτός του ότι δεν διαπιστώθηκε πόσο βαθιά στο σώμα της είναι τα σφαιρίδια, σίγουρα η αφαίρεση τους θα αφήσει τουλάχιστον σε πρώτο στάδιο ορατές ουλές. Επίσης δεν παραγνωρίζουμε ότι καθόλη την περίοδο μέχρι την αφαίρεση τους μετά τον τοκετό η παραπονούμενη χρειάζεται να υπομένει καθημερινά αυτήν την κατάσταση.

Σε ό,τι αφορά τις προσωπικές περιστάσεις του κατηγορουμένου σημειώνουμε ότι ο κατηγορούμενος γεννήθηκε στις 6.7.1996 και είναι 24 ετών, ελεύθερος, μέλος εξαμελούς οικογένειας, πατέρας 60 ετών, μητέρα 52 ετών, τρία αδέρφια 31, 28, 19 ετών, ο οποίος κατά τον επίδικο χρόνο όπως και τώρα διαμένει στο σπίτι των γονέων του στο Λιοπέτρι. Αποφοίτησε από την Τεχνική Σχολή ως γεωπόνος και εκτέλεσε τη στρατιωτική του θητεία κατά την οποία είχε κάποιο ατύχημα το οποίο του προκάλεσε πρόβλημα στον σπόνδυλο και υποφέρει από οσφυαλγία. Κατά τον επίδικο χρόνο ήταν μηχανικός και επίσης βοηθούσε τον πατέρα του στα

χωράφια, όπως έκανε από μικρό παιδί. Μετά την υπηρεσία του στην Εθνική Φρουρά, αφού εργάστηκε ως μάγειρας και οικοδόμος, στη συνέχεια μετέβη το 2016 για σπουδές, όπου φοίτησε ένα χρόνο και επέστρεψε πίσω, ότε και γνώρισε την παραπονούμενη. Κατά τον ελεύθερο του χρόνο ασχολείται με την εκτροφή 15 σκύλων τους οποίους, ένεκα της αδυναμίας του πλέον να τους φροντίζει λόγω του κατ' οίκον περιορισμού του επί 24ωρου βάσεως, τους έδωσε. Πρόκειται για τίμιο, ευαίσθητο και εργατικό νέο. Το μόνο περιουσιακό στοιχείο που έχει είναι ένα αυτοκίνητο αξίας €2.000.

Οι γονείς του είναι ταλαιπωρημένοι άνθρωποι της αγροτιάς. Ο πατέρας του λόγω ατυχήματος χωλαίνει κατά το βάδισμα και χρειάζεται βοήθεια στις γεωργικές του εργασίες. Η μητέρα του ένεκα του συμβάντος ανέπτυξε υπέρταση.

Ο κατηγορούμενος είσπραττε από την παιδική του ηλικία και συνεχίζει να εισπράττει αγάπη και θαλπωρή από τους γονείς του.

Εκτίμηση της λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, η οποία έλαβε τη συνέντευξη στην οικία που διαμένει ο κατηγορούμενος, είναι ότι πρόκειται για ένα πράο και ευγενικό παιδί, **Τεκμήριο 1.**

Ανάλογη εκτίμηση εκφράζει και ο πνευματικός του κατηγορούμενου σε σχετική επιστολή που κατατέθηκε στο Δικαστήριο, **Τεκμήριο 4.**

Ως εκ των πιο πάνω λαμβάνουμε υπόψη τον καλό χαρακτήρα του κατηγορούμενου (**The Attorney General of the Republic v Mavrokefalos (1966) 2 CLR 93**), το λευκό ποινικό μητρώο (**The Attorney General of the Republic v Kaizer and others (1967) 2 CLR 20**), το νεαρό της ηλικίας του (24 ετών κατά την διάπραξη του αδικήματος) (**Meytanis v The Police (1966) 2 CLR 84**), τα αίτια τέλεσης του αδικήματος, ήτοι τον έρωτα του για την παραπονούμενη και την επιθυμία του να ζήσουν μαζί, έστω και αν του ξεκαθάρισε αυτή εξ αρχής να μην συνδεθεί μαζί της συναισθηματικά γιατί δεν επιθυμούσε τέτοια δεσμευτική σχέση, ακόμη και όταν έμαθε ότι είχε παράλληλη σχέση (**Yiasoumi v The Republic (1967) 2 CLR 28**), τη συνεργασία και την παραδοχή του στην Αστυνομία (**Vouniotis v The Republic (1971) 2 CLR 203**) και την άμεση παραδοχή του στο Δικαστήριο, μετά την τροποποίηση, η οποία συνιστά μεταμέλεια και μετάνοια και υπό το πρίσμα της υπόθεσης **Χαρτούπαλος v. Δημοκρατία (2002) 2 ΑΑΔ 28**, στην οποία αναφέρθηκε, «*Η παραδοχή ενοχής πρέπει να*

αμοίβεται με σχετική έκπτωση στην ποινή. Αυτό ενθαρρύνει τους αδικοπράγόντες, να παραδέχονται ενοχή με συνέπεια να μην σπαταλάται πολύτιμος χρόνος στην εκδίκαση υποθέσεων. Αποτελεί πορεία που προάγει τους σκοπούς της δικαιοσύνης.» Βλέπε επίσης **Κατσάπαου ν. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 318**, **Ανδρέου ν. Δημοκρατίας, Ποινική Έφεση Αρ. 163/15, ημερ. 11.7.2016** και **ΗΕ ν. Δημοκρατίας, Ποινική Έφεση αρ. 137/18, ημερ. 8.4.2020**, την προσφορά του για αποζημίωση που επίσης δείχνει έμπρακτη μετάνοια, **Μανροκεφαλος (ανωτέρω), Wheeler and others v The Police (1964) CLR 83**, την αγωνία από την οποία διακατέχεται από την ημέρα της σύλληψης του μέχρι σήμερα που εκφωνείται η ποινή και μάλιστα από την ημέρα επιφύλαξης αυτής, αφού η αγωνία γίνεται μεγαλύτερη, **Μανροκεφαλος (ανωτέρω)**, τις συνέπειες στους γονείς του τους οποίους βοηθούσε στις γεωργικές εργασίες, αφού ο πατέρας χωλαίνει, όπως και ότι η μητέρα του έχει υπέρταση από την ημέρα του συμβάντος.

Συνοπολογίζοντας και σταθμίζοντας κάθε σχετικό παράγοντα επιβάλλεται στην **Κατηγορία 5** 2 ½ έτη φυλάκισης, ενώ στις **Κατηγορίες 3 και 4** δεν επιβάλλεται ποινή καθότι τα γεγονότα αυτών των Κατηγοριών αποτελούν μέρος των γεγονότων της **Κατηγορίας 5**.

Το Δικαστήριο ενόψει της ποινής που επιβλήθηκε θα εξετάσει καθηκόντως το θέμα αναστολής εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης.

Η ευχέρεια του Δικαστηρίου για αναστολή εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης έχει διευρυνθεί από την τελευταία τροποποίηση του **περί της Υφ Όρων Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ωρισμένας Περιπτώσεις Ν.95/72** με τον τροποποιητικό **Ν.186(Ι)/03**, όπου το νέο **άρθρο 3(2)** προνοεί τα ακόλουθα:

«Το Δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης, αν αυτό δικαιολογείται από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και τα προσωπικά περιστατικά του κατηγορούμενου.»

Χρήσιμη καθοδήγηση μπορεί να αντληθεί από τις υποθέσεις **Παπαευσταθίου ν. Αστυνομίας (2004) 2 Α.Α.Δ. 39**, **Τραλαλάς ν. Αστυνομίας (2004) 2 Α.Α.Δ. 323**, **Χριστοφίδης ν. Δημοκρατίας (2004) 2 Α.Α.Δ. 148** και **Γενικός Εισαγγελέας ν. Κανάρη (Αρ. 2) (2005) 2 Α.Α.Δ. 327**, καθώς και από την υπόθεση **Γενικός Εισαγγελέας ν. Τζαουχάρη (2005) 2 Α.Α.Δ. 161** στην οποία αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Με βάση τα κριτήρια που ίσχυαν πριν τον περιορισμό της εξουσίας του δικαστηρίου όπως είχε επιβληθεί με το Ν. 41(Ι)/97 (που τώρα έχει καταργηθεί), τα κριτήρια που μπορούσε να λάβει υπ' όψιν το δικαστήριο κατά την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας να εκδώσει ή όχι τέτοιο διάταγμα ήσαν τα ακόλουθα:

*(α) η σοβαρότητα του αδικήματος και τα κίνητρα διάπραξης του (β) το ποινικό μητρώο του κατηγορουμένου δηλαδή αν είναι τέτοιο που υπάρχει η ανάγκη αποτροπής και (γ) η διαγωγή του κατηγορουμένου μετά τη διάπραξη του αδικήματος συμπεριλαμβανομένης και της μεταμέλειας. Ένας κατηγορούμενος με λευκό ποινικό μητρώο έχει καλύτερη απαίτηση για αναστολή (βλ. *Sentencing In Cyprus* του κ. Γ. Μ. Πική, σελ. 11-13, *Γενικός Εισαγγελέας ν. Σατανά κ.ά. (1996) 2 Α.Α.Δ. 257* και *Γενικός Εισαγγελέας ν. Α. Φανιέρου (1996) 2 Α.Α.Δ. 303*).»*

Στην υπόθεση **Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας** (2012) 2 Α.Α.Δ. 930, της οποίας τα γεγονότα ήδη αναφέρθηκαν ανωτέρω και έγινε και σχετική αναφορά στην αναστολή της ποινής, αφού αναφέρθηκε ότι οι προσωπικές περιστάσεις του κατηγορούμενου θα μπορούσαν να συνηγορήσουν υπέρ της αναστολής της ποινής ανέφερε ότι το βασικό ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο ισοζυγίζοντας το σύνολο των περιστάσεων θα μπορούσε ή έπρεπε αυτοί οι παράγοντες να επενεργήσουν κατά τρόπο ο οποίος να δικαιολογεί να δοθεί στον κατηγορούμενο μια δεύτερη ευκαιρία.

Λέχθηκαν επίσης τα εξής:

«Αυτό βέβαια συνεπάγεται την εκ νέου θεώρηση των συνθηκών διάπραξης του αδικήματος και των προσωπικών περιστάσεων του κατηγορούμενου και την απόδοση «διπλής βαρύτητας» σε όλους τους σχετικούς με το αδίκημα και τον αδικοπραγούντα παράγοντες – είτε επιβαρυντικούς είτε μετριαστικούς – οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την απόφαση του δικαστηρίου για την αναστολή ή όχι της ποινής. Θεωρούμε ότι κατά την εξέταση του ζητήματος, σημαντικό ερώτημα είναι κατά πόσο η ανασταλείσα ποινή θα αντικατοπτρίζει την αντικειμενική σοβαρότητα του αδικήματος και θα εξυπηρετήσει τους πολλαπλούς σκοπούς της τιμωρίας.»

Αποφασίστηκε ότι η επιείκεια του Δικαστηρίου για βαριά σωματική βλάβη με πυροβολισμούς είχε εξαντληθεί στο ύψος της επιβληθείσας ποινής, τυχόν δε αναστολή θα έδιδε λανθασμένα μηνύματα για αυτού του είδους τη συμπεριφορά.

Στη υπόθεση **Αργυρίδης κ.ά ν. Αστυνομίας** (2013) 2 Α.Α.Δ. 449, ειπώθηκαν τα πιο κάτω:

«Η καταλληλότητα της περίπτωσης εξετάζεται πρώτα βεβαίως σε συνάρτηση με το αν η ποινή εμπίπτει στα πλαίσια που ο Νόμος ορίζει, και σαφώς οι ποινές αυτές εμπίπτουν στα πλαίσια εκείνα ώστε να μπορούσε να είχε δοθεί η αναστολή αν ήταν πρέπουσα περίπτωση. Το Δικαστήριο φαίνεται όμως να περιόρισε εαυτό στο αποτρεπτικό, όπως το ίδιο ανέφερε, της ποινής που θα έπρεπε να επιβληθεί, επεκτείνοντας αυτό και στο γεγονός της αναστολής. Πέραν τούτου, περιόρισε εαυτό και όσον αφορά τη σημασία των ελαφρυντικών παραγόντων, και δη του νεαρού της ηλικίας, του λευκού ποινικού μητρώου και της δεδομένης, όπως το ίδιο διαπίστωσε, έμπρακτης μεταμέλειας. Θεώρησε δηλαδή ότι αυτοί οι παράγοντες και μάλιστα είχαν σημασία ως προς τον καθορισμό της έκτασης της ποινής φυλάκισης αλλά δεν μπορούσαν να αλλάξουν τα δεδομένα της υπόθεσης στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αναστολής.

Όμως ο ίδιος ο Νόμος του 2003, τροποποιώντας τον παλαιό Νόμο, αλλά και επιφέροντας ουσιαστικά αλλαγή στην καθιερωθείσα νομολογία η οποία έχει βασιστεί στον παλαιότερο Νόμο, θέλησε να εκφράσει τη θέση του Νομοθέτη ότι τα όρια της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου δεν περιορίζονται με αναφορά σε συγκεκριμένους παράγοντες και δη με αναφορά σε παράγοντες οι οποίοι έχουν ήδη ληφθεί υπ' όψιν κατά την επιμέτρηση της ποινής. Θέλησε δηλαδή ο Νομοθέτης να δώσει στο Δικαστήριο την ευχέρεια να δει αν η αναστολή θα δικαιολογείτο από το σύνολο των περιστατικών της υπόθεσης και τα προσωπικά δεδομένα του κάθε κατηγορούμενου, ορίζοντας ταύτα ως κατευθυντήριες γραμμές και μη περιορίζοντας το θέμα της αναστολής της επιβληθείσας ποινής στα κριτήρια που θα έπρεπε να υπάρχουν σύμφωνα με την παλαιότερη αντίληψη και δη μη περιορίζοντας την ευχέρεια του Δικαστηρίου να εξετάσει παράγοντες οι οποίοι μπορεί να έχουν σημασία και ως προς την αναστολή.»

Οι ίδιες αρχές υιοθετήθηκαν στις πιο πρόσφατες υποθέσεις **Γεωργίου κ.ά. ν. Αστυνομίας, Ποιν. Εφ. 27/16 ημ. 19.7.16** και **Παπαπαντελή ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφ. 11/16, ημ. 17.10.16.**

Στην υπόθεση **Αστυνομία ν. Βρυώνης, Ποινική Έφεση 92/2017 (σχ. Με 93/2017), ημερομηνίας 19.7.2019**, απορρίπτοντας την έφεση που αφορούσε την αναστολή της ποινής αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Ο περί της Υφ' Όρων Αναστολής της Εκτέλεσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ορισμένας Περιπτώσεις Νόμος του 1972, Ν.95/1972, θεσπίστηκε έτσι ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα διεύρυνσης του περιθωρίου επιείκειας προς ένα πρόσωπο με απόφαση για αναστολή της επιβληθείσας ποινής φυλάκισης. Ο εν λόγω Νόμος τροποποιήθηκε αρχικά με το Ν.41(Ι)/1997, ο οποίος περιόρισε σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να διατάξει αναστολή της εκτέλεσης ποινής φυλάκισης, ακολούθως, όμως, τροποποιήθηκε με το Ν.186(Ι)/2003, ώστε να παρέχεται στο Δικαστήριο διακριτική ευχέρεια αναστολής, αν αυτό δικαιολογείται από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορούμενου.

Το θέμα της αναστολής παραμένει πρωτίστως εντός της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Στα πλαίσια αυτά, το Δικαστήριο οφείλει να συνυπολογίσει όλους τους παράγοντες, έχοντας υπόψη την εγκληματική συμπεριφορά του αδικοπραγούντος από τη μια και τις προσωπικές του περιστάσεις από την άλλη.

Η ευχέρεια που παρέχει ο Νόμος για αναστολή εκτέλεσης της ποινής είναι ευρεία, με το εκδικάζον Δικαστήριο να έχει την ευθύνη επιβολής της ποινής (Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 930), περιλαμβανομένης της επιλογής για αναστολή της εκτέλεσής της. Το Εφετείο δεν επεμβαίνει, εκτός αν αυτό έχει υποπέσει σε λανθασμένη κρίση στη βάση της λογικής και των καθιερωμένων αρχών της νομολογίας, (Δημοκρατίας ν. Παναγιώτη Κυριάκου Ποιν. Έφ. 168/2016, ημερομηνίας 19.4.2018, Κ.Π. ν. Αστυνομίας ECLI:CY:AD:2014:B426, Ποιν. Έφ. 207/13, ημερομηνίας 25.6.2014)

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, μετά που αποφάσισε να επιβάλει στον εφεσείοντα ποινή φυλάκισης δύο ετών, έλαβε υπόψη κάθε σχετικό παράγοντα σε μία εκ νέου θεώρηση των συνθηκών διάπραξης των αδικημάτων και των προσωπικών του συνθηκών. Στα πλαίσια αυτά έκρινε ότι η ηλικία του εφεσείοντα, το λευκό του ποινικό μητρώο, η κατάσταση της υγείας του, καθώς και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικογένεια και τα παιδιά του, το γεγονός ότι η επιβολή ποινή φυλάκισης θα έχει ως συνέπεια την απόλυση από την εργασία του και τον πρότερο έντιμο βίο του στην ΥΚΑΝ, δικαιολογείτο να του παραχωρηθεί μία δεύτερη ευκαιρία. Οι επιπτώσεις στην οικογένεια του δράστη δεν είναι άνευ σημασίας. Ο αντίκτυπος της καταδίκης, πέραν της ψυχολογικής αστάθειας που φυσιολογικά επέρχεται στη συνοχή της οικογένειας και των μελών της, εδώ είχε και πρακτικό αποτέλεσμα που επηρέασε ανεπανόρθωτα τη θυγατέρα του, φοιτήτρια ιατρικής και, μάλιστα, σε προχωρημένο έτος, η οποία αναγκάστηκε να διακόψει τις περαιτέρω σπουδές της.

Στο στάδιο αυτό το Εφετείο καλείται να επανεξετάσει την ορθότητα της αναστολής της ποινής όπου όλες οι περιστάσεις της υποθέσεως και οι προσωπικές συνθήκες του κατηγορούμενου επαναξιολογούνται. Σε αυτά τα πλαίσια δεν μπορεί να παραγνωρισθεί ότι ο χρόνος που διέρρευσε από την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης μέχρι σήμερα, είχε ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των οικογενειακών και προσωπικών συνθηκών του εφεσιβλήτου. Το στοιχείο αυτό έχει τη δική του επίδραση στο στάδιο αυτό, επί του ζητήματος της αναστολής.

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω κρίνουμε ότι, υπό τις περιστάσεις, η επιλογή του Δικαστηρίου να προχωρήσει με αναστολή της ποινής δεν ήταν εσφαλμένη. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε το ενεργήτμημα να βιώσει την όλη υπόθεση, από την αρχή μέχρι το τέλος. Είχε δει και κρίνει τον εφεσείοντα καθόλη τη διάρκεια της δίκης. Θεώρησε ότι έπρεπε να δοθεί δεύτερη ευκαιρία, όχι από την άποψη της επιλογής της ποινής, αλλά της έκτισής της. Έκρινε, με άλλα λόγια, ότι η τιμωρία των δύο ετών φυλάκισης, με όλες τις συνέπειες, ήταν επαρκής για το συγκεκριμένο κατηγορούμενο και δεν χρειαζόταν η άμεση έκτισή της. Ήταν μία επιτρεπόμενη οριακά επιλογή στην οποία δεν εμφιλοχώρησε οποιοδήποτε λάθος αρχής.»

Έχοντας υπόψη όλες τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος, όπως αυτές εκτέθηκαν από την Κατηγορούσα Αρχή και συμφώνησε η υπεράσπιση, μάλιστα και μετά που έγιναν κάποιες

διευκρινιστικές ερωτήσεις και δόθηκαν σχετικές απαντήσεις, τις οποίες το Δικαστήριο ανέλυσε ανωτέρω και έλαβε υπόψη στον καθορισμό της ποινής, καθώς και τις προσωπικές περιστάσεις του κατηγορουμένου όπως αυτές εκτέθηκαν από τον συνήγορο του κατηγορουμένου και οι οποίες εν πολλοίς περιέχονται στην έκθεση κοινωνικής έρευνας που υιοθέτησε ο συνήγορος υπεράσπισης και δεν χρειάζεται να εκτεθούν αφού κι αυτές καταγράφονται ανωτέρω και οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στον καθορισμό της ποινής, κρίνουμε ότι η επιείκεια εξαντλήθηκε στο ύψος της ποινής και ότι ούτε οι συνθήκες διάπραξης των αδικημάτων ούτε οι προσωπικές περιστάσεις του κατηγορουμένου είναι τέτοιες ώστε να δικαιολογείται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής της φυλάκισης. Τυχόν αναστολή της εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης σε τέτοιο σοβαρό αδίκημα όπως αυτό της **Κατηγορίας 5**, για το οποίο προνοείται ποινή ισόβιας φυλάκισης, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες διάπραξης του αδικήματος και υπό τις συγκεκριμένες προσωπικές περιστάσεις, θα έστελλε λανθασμένα μηνύματα.

Ο συνήγορος όμως του κατηγορουμένου ζήτησε όπως η επιβληθείσα ποινή μειωθεί κατά το χρονικό διάστημα που τελεί υπό περιορισμό στην οικία που διαμένει κάτω υπό ηλεκτρονικό έλεγχο δυνάμει του άρθρου 117(I) της Ποινικής Δικονομίας ΚΕΦ.155. Στήριξε τούτο στην απόφαση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ε.Δ.Α.Δ.) στην υπόθεση **Guzzardi v. Ιταλίας**, Αίτηση Αρ. 7367/1976 ημερομηνίας 6.11.1980.

Το άρθρο 117(I) φέρει ως τίτλο: «Έναρξη έκτισης ποινή φυλάκισης» και έχει ως ακολούθως:

«Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού η έκτιση ποινής φυλάκισης αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία αυτή διαβάζεται, η περίοδος όμως αυτή, εκτός αν το Δικαστήριο διατάξει άλλως, μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτός που καταδικάστηκε τελούσε δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού σε προφυλάκιση.»

Ο τονισμός της λέξης «προφυλάκισης» είναι του παρόντος Δικαστηρίου.

Εγείρεται, εύλογα, το ερώτημα αφού τόσο το παραπέμπον Δικαστήριο όσο και το Κακουργιοδικείο τόσο υπό άλλη σύνθεση όσο και υπό την παρούσα άφησε ελεύθερο τον κατηγορούμενο υπό όρους, μεταξύ των οποίων και ο κατ' οίκον περιορισμός του κατηγορουμένου υπό ηλεκτρονικό έλεγχο επί 24ώρου βάσεως εντός και μόνο της οικίας στην οποία διαμένει, χωρίς δικαίωμα μετάβασης του είτε στην αυλή, είτε σε άλλους κλειστούς χώρους εκτός οικίας, μπορεί να θεωρηθεί και να ενταχθεί ο όρος του κατ' οίκον περιορισμού,

υπό την ως άνω μορφή, στην έννοια του όρου προφυλάκιση, υπό το φως του άρθρου 157 (1) το οποίο φέρει τίτλο «Απόλυση με εγγύηση» και προνοεί:

«Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού, Δικαστήριο που ασκεί ποινική δικαιοδοσία δύναται, αν θεωρηθεί ότι είναι σωστό, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας να απολύσει με εγγύηση οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατηγορήθηκε ή καταδικάστηκε για ποινικό αδίκημα, με την εκτέλεση από το πρόσωπο αυτό γραμματίου απόλυσης με εγγύηση όπως προβλέπεται στο Νόμο αυτό.»

και υπό το φως του άρθρου 48 το οποίο φέρει τίτλο «Αναβολή και προφυλάκιση» το οποίο προβλέπει:

*«Κάθε Δικαστήριο δύναται, αν θεωρεί αυτό σκόπιμο να αναβάλει οποιαδήποτε υπόθεση που είναι ενώπιον του και βάσει της αναβολής αυτής δύναται, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 157, είτε να απολύσει τον κατηγορούμενο υπό τέτοιους όρους τους οποίους θεωρεί εύλογους είτε να **προφυλακίσει** αυτόν.»*

Ο τονισμός της λέξης «προφυλακίσει» είναι του παρόντος Δικαστηρίου.

Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος ΚΕΦ. 155 όπως και ο Ποινικός Κώδικας ΚΕΦ.154 και η άλλη βασική νομοθεσία άρχισε να εφαρμόζεται το 1929 με την παύση εφαρμογής του Οθωμανικού νόμου και συνέχισε να ισχύει με τις τροποποιήσεις που επήλθαν με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960.

Η δυνατότητα έκτισης της ποινής με κατ' οίκον περιορισμό, η οποία αφορά μόνο κατάδικους, επήλθε με την προσθήκη του άρθρου 21B στο ΚΕΦ.155 με τον τροποποιητικό Ν.116(I)/2008, ημερομηνίας 31.12.2008 με ισχύ από την ημέρα γνωστοποίησης του Υπουργικού Συμβουλίου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως τροποποιήθηκε με τους Ν.200(I)/2015, Ν.39(I)/2016 και Ν.36(I)/2020.

Με αυτό το νόμο η Επιτροπή Κατάταξης δύναται να επιτρέψει σε κατάδικο που πληρεί τις προϋποθέσεις του άρθρου 21B(1)(α)-(ε) να εκτίσει μέρος της επιβληθείσας ποινής με το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού, με τέτοιους όρους, όπως ήθελε καθορίσει η Επιτροπή Κατάταξης.

Νοείται ότι ο κατάδικος, ο οποίος επιλέγεται και αποδέχεται έκτιση μέρους της ποινής με κατ' οίκον περιορισμό, θεωρείται ότι τελεί κατά πάντα χρόνο υπό καθεστώς φυλάκισης.

Κατά λογική ερμηνεία της ως άνω επιφύλαξης αφού ο χρόνος του κατ' οίκον περιορισμού θεωρείται για κατάδικο ότι τελεί υπό καθεστώς φυλάκισης, πολύ περισσότερο ή στον ίδιο βαθμό πρέπει να θεωρείται για υπόδικο όρος για κατ' οίκον περιορισμό, ως προφυλάκιση, αφού η ουσία του πράγματος είναι ότι στερείται της ελευθερίας του.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τους περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 1997, Κ.Δ.Π. 121/1997 ημερομηνίας 18.4.1997, όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Δ.Π. 74/1998, Κ.Δ.Π. 576/2002, Κ.Δ.Π. 221/2018, Κ.Δ.Π. 149/2020 οι υπόδικοι αποτελούν μια από τις πέντε κατηγορίες που κατατάσσονται οι κρατούμενοι στις φυλακές, Άρθρο 35(1)(α)-(ε), αλλά κρατούνται χωριστά από τους υπόλοιπους κρατούμενους, αν οι κτηριακές εγκαταστάσεις ή οι υπάρχουσες διευκολύνσεις το επιτρέπουν, μπορούν όμως να συναναστρέφονται με τους άλλους κρατουμένους, υπό συνθήκες και όρους που εγκρίνονται από το Διευθυντή, Άρθρο 36(1) και υπόκεινται μόνο στους απόλυτα αναγκαίους περιορισμούς της ελευθερίας τους, ώστε να μην αποδράσουν, να μην παρεμποδίσουν το έργο της ανάκρισης και να μη διαταράξουν την κανονική λειτουργία της φυλακής, Άρθρο 36(2) και δεν έχουν την υποχρέωση για εργασία, εκτός αν οι ίδιοι ζητήσουν να εργάζονται, Άρθρο 36(3).

Προκύπτει ότι όχι μόνο η μορφή του συγκεκριμένου όρου κατ' οίκον περιορισμού επί 24ωρου βάσεως στον κατηγορούμενο εντός της οικίας του αποτελεί περίπου ίδιο περιορισμό με αυτό του υπόδικου, αλλά οι υπόδικοι στις Κεντρικές Φυλακές έχουν το δικαίωμα συναναστροφής με τους κατηγορούμενους που βρίσκονται σε ξεχωριστό χώρο κράτησης, ο περιορισμός της ελευθερίας τους είναι μόνο σε σχέση με τη μη απόδραση τους και παρεμπόδιση της κανονικής λειτουργίας της φυλακής, άρα η διακίνηση τους είναι σε ένα χώρο πολύ μεγαλύτερο από αυτό που είναι ο κατηγορούμενος και επίσης έχουν το δικαίωμα στην εργασία, δικαίωμα που στερείται ο κατηγορούμενος.

Τέτοια ερμηνεία, δηλαδή ότι περιορισμός του δικαιώματος ελευθερίας υπό συγκεκριμένες συνθήκες αποτελεί στέρηση της ελευθερίας του ατόμου, δόθηκε από την Ολομέλεια του Ε.Δ.Α.Δ. στην υπόθεση **Guzzardi v Ιταλίας, Αίτηση Αρ. 7367/1976 ημερομηνίας 6.11.1980**, ερμηνεύοντας το Άρθρο 5.1. της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Ε.Σ.Δ.Α., το οποίο προνοεί:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

- α)*
- β)*
- γ)*
- δ)*
- ε)*
- στ)*».

Σύμφωνα με το άρθρο 272, εδάφιο 1, σημείο 2, του Ιταλικού Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η κράτηση του Αιτητή σε προφυλάκιση, κατά τη διάρκεια της οποίας αυτός παντρεύτηκε την αρραβωνιαστικιά του από την οποία λίγο αργότερα απέκτησε ένα γιο, δεν μπορούσε να συνεχισθεί περισσότερο από δύο χρόνια.

Λίγο πριν το χρόνο που έληγε η διάρκεια των δύο ετών, αυτός τέθηκε κάτω υπό καθεστώς ειδικής εποπτείας για τρία χρόνια, σύμφωνα με σχετική Ιταλική νομοθεσία, με σχετικό διάταγμα Δικαστηρίου και μεταφέρθηκε γι' αυτό το σκοπό στο νησί Asinara όπου του παραχωρήθηκε οικία στην οποία διέμενε μαζί με τη σύζυγο του και το γιο τους, ενώ ενίοτε κατόπιν σχετικής άδειας μπορούσαν να διαμένουν και διέμεναν και άλλα συγγενικά τους πρόσωπα.

Το νησί μακρύ, στενό και με τραχύ έδαφος μέγιστου μήκους περίπου 20 χλμ και συνολικό εμβαδό 50 τετραγωνικά χλμ, χρησιμοποιείτο ως φυλακή και σε αυτό διέμεναν περίπου 200 άτομα κυρίως δεσμοφύλακες με τις οικογένειες τους και άλλο αναγκαίο προσωπικό καθώς κάποιοι έμποροι.

Ο αιτητής είχε δικαίωμα πρόσβασης σε ένα μικρό μέρος του νησιού, ήτοι 2.5 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ενώ δεν κατάφερε να βρει εργασία.

Η Ολομέλεια του Ε.Δ.Α.Δ. εξετάζοντας το παράπονο του Αιτητή ότι ο περιορισμός στον οποίο υπεβλήθη ουσιαστικά αποτελούσε στέρηση της προσωπικής του ελευθερίας κατά παράβαση του Άρθρου 5(1) της Ε.Σ.Δ.Α., αφού εξέτασε τις θέσεις των δύο πλευρών με κύρια στοιχεία (1) την τοποθεσία που διέμενε ο αιτητής, (2) τη δυνατότητα διακίνησης του, (3) το χώρο διαμονής του, (4) τις ιατρικές υπηρεσίες υγείας και υγειονομικές συνθήκες, (5) την παρουσία της οικογένειάς του, (6) τη δυνατότητα παρακολούθησης της θρησκευτικής του λατρείας, (7) τη

δυνατότητα εργασίας, (8) την δυνατότητα πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, (9) την δυνατότητα επικοινωνίας με τον έξω κόσμο και (10) τις συνθήκες διαβίωσης του στο νησί, αφού ανέφερε ότι προκειμένου να προσδιορισθεί κατά πόσο ο συγκεκριμένος περιορισμός αποτελεί στέρηση της ελευθερίας, θα πρέπει το σημείο εκκίνησης να είναι η συγκεκριμένη κατάσταση που τελεί κάποιος και να λαμβάνεται υπόψη ένα ολόκληρο φάσμα κριτηρίων, όπως ο τύπος, η διάρκεια, τα αποτελέσματα και ο τρόπος εφαρμογής του μέτρου του περιορισμού, μεταξύ των οποίων κατά το παρόν δικαστήριο και τα ως άνω στοιχεία 1-10 και ανέφερε ότι η διαφορά μεταξύ στέρησης και περιορισμού της ελευθερίας είναι εντούτοις διαφορά βαθμού ή έντασης και όχι διαφορά της φύσης ή της ουσίας τους. Παρότι η κατάταξη στη μια ή την άλλη κατηγορία αποδεικνύεται ενίοτε δύσκολο έργο, δεδομένου ότι σε μερικές περιπτώσεις το αποτέλεσμα είναι καθαρά θέμα γνώμης το Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφύγει την επιλογή από την οποία εξαρτάται η εφαρμογή ή όχι του Άρθρου 5 και ότι η στέρηση της ελευθερίας μπορεί να πάρει πολλές μορφές και ότι η Ε.Σ.Δ.Α. πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως των αντιλήψεων που επικρατούν σήμερα στα δημοκρατικά κράτη, αν και αναγνώρισε ότι η περιοχή γύρω από την οποία ο αιτητής μπορούσε να κινηθεί υπερέβαινε κατά πολύ τις διαστάσεις ενός κελιού και δεν περιοριζόταν από κανένα φυσικό φράγμα, αφού αναφέρθηκε στο χώρο διαμονής του, ποιοι διέμεναν εκεί, τις υπηρεσίες που υπήρχαν, το λιγοστό των κοινωνικών του επαφών, ότι δεν μπορούσε να φύγει από την οικία του μεταξύ των ωρών 10:00 μ.μ. μέχρι 7:00 π.μ., χωρίς προηγουμένως να ειδοποιήσει τις αρχές, ότι έπρεπε να αναφέρεται δύο φορές την ημέρα στις αρχές και ότι έπρεπε να ενημερώνει τις αρχές για το όνομα αυτού με τον οποίο τηλεφωνείτο, ότι χρειαζόταν τη συγκατάθεση των αρχών για να μεταβεί στη Σαρδηνία ή την ηπειρωτική χώρα, που ήταν σπάνια και υπό την αυστηρή επίβλεψη της Αστυνομίας, ότι μπορούσε να συλληφθεί εάν παρέβαινε κάποιο όρο, αν και ειδομένα κάθε ένα ξεχωριστά τα στοιχεία δεν μπορεί να ομιλεί κάποιος για στέρηση της ελευθερίας, σωρευτικά και συνδυαστικά ειδομένα τούτα ομοιάζει με κράτηση σε ανοικτή φυλακή, κατέληξε ότι το νησί δεν ήταν κατάλληλο για εφαρμογή του σχετικού νόμου για ειδική εποπτεία και αποφάσισε ότι η περίπτωση του αιτητή εντάσσεται στη στέρηση της ελευθερίας.

Στην υπόθεση **Khlaifia κ.α. ν. Ιταλίας, Αίτηση Αρ. 16483/2012, ημερομηνίας 15.12.2016**, η Ιταλική Ακτοφυλακή ανάγκασε το σκάφος στο οποίο επέβαιναν οι Αιτητές με προορισμό τις Ιταλικές ακτές να την ακολουθήσει και το συνόδευσε σε λιμάνι της Λαμπεντούσας. Από εκεί τους μετέφεραν σε χώρο υποδοχής όπου γίνεται η αναγνώριση τους, όπου διέμεναν για 3-4 ημέρες, όταν ξέσπασε βίαιη εξέγερση των μεταναστών και ξέσπασε φωτιά, οπότε αυτοί, ένεκα τούτου, περπάτησαν στη Λαμπεντούσα και μαζί με άλλους, περίπου 1800, προέβηκαν σε

διαδήλωση στους δρόμους του νησιού. Αφού τους σταμάτησε η Αστυνομία πρώτα μεταφέρθηκαν στο χώρο υποδοχής της Λαμπεντούσας και μετά στο Παλέρμιο. Ακολούθως μεταφέρθηκαν σε πλοία που ήταν αγκυροβολημένα στο Λιμάνι, όπου διέμεναν σε αυτά, υπό τις συνθήκες που καταγράφονται και δεν χρειάζεται να επαναληφθούν, με σκοπό την απέλαση τους.

Οι αιτητές περιγράφοντας τις συνθήκες διαμονής τους τόσο στην Λαμπεντούσα όσο και στα πλοία παραπονέθηκαν ότι τους στερήθηκε η ελευθερία τους κατά παράβαση του άρθρου 5(1) της Ε.Σ.Δ.Α.

Το Ε.Δ.Α.Δ. αποφάσισε ότι υπήρξε στέρηση της ελευθερίας κατά παράβαση του άρθρου 5(1) της Ε.Σ.Δ.Α.

Στην υπόθεση **Πρωτοδικείο Lodz Πολωνίας E294/16 PPU, ημερομηνίας 28.7.2016**, η οποία υποβλήθηκε στα πλαίσια του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ ως προδικαστική παραπομπή, αφορούσε αίτηση καταδικασθέντος να αφαιρεθεί από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής, που του επιβλήθηκε στη Πολωνία, η χρονική περίοδος κατά την οποία το κράτος-μέλος εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (Μεγάλης Βρετανίας) έθεσε αυτό σε κατ' οίκον περιορισμό σε συνδυασμό με ηλεκτρονική επιτήρηση του. Ζητείτο δηλαδή να διευκρινιστεί αν το άρθρο 26 παράγραφος 1 της απόφασης-πλαίσιο 2002/584 έχει την έννοια ότι μέτρα όπως ο κατ' οίκον περιορισμός επί εννέα ώρες κατά τη διάρκεια της νύκτας σε συνδυασμό με την επιτήρηση του κρατουμένου με χρήση ηλεκτρονικής συσκευής με την υποχρέωση να παρουσιάζεται επί καθημερινής βάσης ή πολλές φορές την εβδομάδα σε αστυνομικό τμήμα σε συγκεκριμένες ώρες καθώς και με την απαγόρευση να ζητήσει τη χορήγηση εγγράφων που καθιστούν δυνατή την αναχώρηση του στην αλλοδαπή, μπορούν να χαρακτηριστούν ως «κράτηση» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 26 παράγραφος 1.

Λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 συνεπάγεται, για τη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψεως, την υποχρέωση σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας του εθνικού δικαίου. Επομένως, η αρχή αυτή υποχρεούται να ερμηνεύει το εθνικό δίκαιο λαμβάνοντας υπόψη, κατά το μέτρο του δυνατού, το γράμμα και τον σκοπό της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, ώστε να ECLI:EU:C:2016:610 7 ΑΠΟΦΑΣΗ της 28.7.2016 – ΥΠΟΘΕΣΗ C-294/16 JZ

επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με αυτή (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2012, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, σκέψεις 53 και 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Ασφαλώς, η εν λόγω υποχρέωση σύμφωνης ερμηνείας οριοθετείται από τις γενικές αρχές του δικαίου και δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για *contra legem* ερμηνεία του εθνικού δικαίου. Εντούτοις, η αρχή της σύμφωνης ερμηνείας επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια να πράττουν ό,τι είναι δυνατό εντός των ορίων της δικαιοδοσίας τους, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, προκειμένου να διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα της προαναφερθείσας αποφάσεως-πλαisiού και να καταλήγουν σε λύση σύμφωνη προς τον σκοπό που αυτή επιδιώκει (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2012, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, σκέψεις 55 και 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, το κράτος μέλος εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως αφαιρεί τυχόν περίοδο κρατήσεως που οφείλεται στην εκτέλεση του εντάλματος αυτού από τη συνολική διάρκεια στερήσεως της ελευθερίας που έχει επιβληθεί στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος λόγω καταδίκης σε στερητική της ελευθερίας ποινή ή σε στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας.

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τις απαιτήσεις τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχουν ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό του νοήματος και του περιεχομένου τους πρέπει, κατά κανόνα, να ερμηνεύονται κατά τρόπο αυτοτελή και ομοιόμορφο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2008, *Kozłowski*, C-66/08, EU:C:2008:437, σκέψη 42, και της 24ης Μαΐου 2016, *Dworzecki*, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, σκέψη 28).

Η επίμαχη διάταξη δεν περιέχει παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον καθορισμό του νοήματος και του περιεχομένου της.

Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έννοια της «κρατήσεως», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, αποτελεί αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης η οποία πρέπει να ερμηνεύεται με τρόπο αυτοτελή και ομοιόμορφο στο έδαφος της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη τόσο του γράμματος της εν λόγω διατάξεως όσο και του πλαisiού στο οποίο εντάσσεται και του σκοπού των ρυθμίσεων των οποίων αποτελεί μέρος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 2015, *Saudasor*, C-174/14, EU:C:2015:733, σκέψη 52).

.....

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται, αφενός, ότι ο όρος «κράτηση» και ο όρος «στέριση της ελευθερίας» χρησιμοποιούνται αδιακρίτως στις διάφορες γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 και, αφετέρου, ότι οι έννοιες αυτές είναι συγγενείς έννοιες οι οποίες, όπως γίνονται κοινώς αντιληπτές, παραπέμπουν στην εισαγωγή σε περικλειστο χώρο ή σε σωφρονιστικό κατάστημα και όχι απλώς σε περιορισμό της ελευθερίας κινήσεως.

Όσον αφορά, δεύτερον, το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, επισημαίνεται ότι το άρθρο 12 της αποφάσεως αυτής προβλέπει ότι, όταν πρόσωπο συλλαμβάνεται βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η δικαστική αρχή εκτελέσεως αποφασίζει κατά πόσον είναι σκόπιμο να τεθεί υπό κράτηση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως του εντάλματος, διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι η προσωρινή απόλυση του ενδιαφερόμενου προσώπου μπορεί να αποφασιστεί οποτεδήποτε και κατά τα προβλεπόμενα από το ως άνω δίκαιο, υπό την προϋπόθεση ότι η αρμόδια αρχή θα λάβει κάθε μέτρο που κρίνει αναγκαίο ώστε να αποφευχθεί η διαφυγή του προσώπου αυτού. Επομένως, κατά τη διάταξη αυτή, υφίσταται εναλλακτική λύση προς την «κράτηση», και συγκεκριμένα η προσωρινή απόλυση, συνοδευόμενη από μέτρα που αποσκοπούν στην αποτροπή της διαφυγής του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Όσον αφορά, τρίτον, τον σκοπό του οποίου την επίτευξη επιδιώκει το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, παρατηρείται ότι, όπως κατ' ουσίαν επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 60 των προτάσεών του, η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό υποχρέωση να αφαιρείται από τη συνολική διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας που έχει επιβληθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος η χρονική περίοδος κρατήσεως που οφείλεται στην εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αποσκοπεί στη συγκεκριμενοποίηση του γενικού σκοπού προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως εξαγγέλλεται στην αιτιολογική σκέψη 12 της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 και μνημονεύεται στο άρθρο 1, παράγραφος 3, αυτής, μέσω της διαφυλάξεως, αφενός, του δικαιώματος του ενδιαφερόμενου προσώπου στην ελευθερία, όπως αυτό κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 του Χάρτη, και, αφετέρου, της πρακτικής αποτελεσματικότητας της αρχής της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή των ποινών, σύμφωνα με το άρθρο 49, παράγραφος 3, του Χάρτη.

Πράγματι, το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, καθόσον επιβάλλει να λαμβάνεται υπόψη κάθε χρονική περίοδος κατά την οποία ένα καταδικασμένο πρόσωπο κρατήθηκε στο κράτος μέλος εκτελέσεως του εντάλματος, διασφαλίζει ότι το πρόσωπο αυτό δεν θα υποβληθεί τελικώς σε κράτηση της οποίας η συνολική διάρκεια –τόσο στο κράτος μέλος εκτελέσεως όσο και στο κράτος μέλος εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης– θα υπερβαίνει τη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής στην οποία καταδικάστηκε εντός του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

Συναφώς, όπως επισήμαναν η Πολωνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόσο με τις γραπτές παρατηρήσεις τους όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το στερητικό της ελευθερίας αποτέλεσμα, το οποίο αποτελεί συστατικό στοιχείο της κρατήσεως, είναι δυνατόν να εντοπιστεί τόσο στην περίπτωση της εισαγωγής σε σωφρονιστικό κατάστημα όσο και, επί εξαιρετικών περιπτώσεων, σε άλλα μέτρα, τα οποία, χωρίς να αποτελούν φυλάκιση υπό στενή έννοια, εντούτοις έχουν τόσο καταναγκαστικό χαρακτήρα ώστε να πρέπει να εξομοιωθούν προς τέτοια φυλάκιση. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν μέτρα τα οποία, λόγω του είδους, της διάρκειας, των αποτελεσμάτων και των λεπτομερών κανόνων εκτελέσεώς τους, έχουν τέτοιο βαθμό εντάσεως ώστε να συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας του ενδιαφερόμενου προσώπου κατά τρόπο συγκρίσιμο προς τη φυλάκιση.

Επομένως, το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι απλώς επιβάλλει στο κράτος μέλος εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης την υποχρέωση να αφαιρεί μόνο

τις περιόδους φυλακίσεως που έχουν διανυθεί στο κράτος μέλος εκτέλεσεως του εντάλλματος αυτού, αποκλείοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις χρονικές περιόδους κατά τη διάρκεια των οποίων εφαρμόστηκαν άλλα μέτρα που συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας με αποτελέσματα συγκρίσιμα προς εκείνα της φυλακίσεως.

Συνεπώς, από το γράμμα, το πλαίσιο και τον σκοπό του άρθρου 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 προκύπτει ότι με την έννοια της «κρατήσεως» κατά τη διάταξη αυτή νοείται μέτρο όχι περιοριστικό, αλλά στερητικό της ελευθερίας, το οποίο δεν πρέπει οπωσδήποτε να έχει τη μορφή φυλακίσεως.

Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις και, ειδικότερα, τη διάκριση που πρέπει να γίνεται μεταξύ, αφενός, των στερητικών της ελευθερίας μέτρων και, αφετέρου, των περιοριστικών της ελευθερίας μέτρων, η έννοια της «κρατήσεως» κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι αφορά, πέραν της φυλακίσεως, κάθε μέτρο ή σύνολο μέτρων που έχει επιβληθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο και το οποίο, λόγω του είδους, της διάρκειας, των αποτελεσμάτων και των λεπτομερών κανόνων εκτέλεσής του, συνεπάγεται στέρηση της ελευθερίας του ενδιαφερόμενου προσώπου κατά τρόπο συγκρίσιμο προς τη φυλάκιση.

Επισημαίνεται συναφώς ότι η ως άνω ερμηνεία ενισχύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με την έννοια του «δικαιώματος στη ελευθερία» κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 6 του Χάρτη.

Υπενθυμίζεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη προβλέπει ότι, στο μέτρο που ο Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα τα οποία αντιστοιχούν σε δικαιώματα που διασφαλίζει η ΕΣΔΑ, η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η Σύμβαση αυτή.

Συναφώς, από τις επεξηγήσεις σχετικά με το προαναφερθέν άρθρο 52, παράγραφος 3, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία του (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 20, καθώς και της 27ης Μαΐου 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, σκέψη 54), προκύπτει ότι το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη αποσκοπεί στη διασφάλιση της αναγκαίας συνοχής μεταξύ των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στον Χάρτη και των αντίστοιχων δικαιωμάτων που κατοχυρώνει η ΕΣΔΑ, χωρίς αυτό να θίγει την αυτονομία του δικαίου της Ένωσης και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψη 47).

Κατά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το «δικαίωμα στην ελευθερία», που κατοχυρώνεται με το άρθρο 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, δεν αφορά τους απλούς περιορισμούς στην ελευθερία κινήσεως, δεδομένου ότι μόνο τα στερητικά της ελευθερίας μέτρα καλύπτονται από το άρθρο αυτό. Προκειμένου να διαπιστώσει αν ένα πρόσωπο «στερείται της ελευθερίας του», κατά την έννοια του άρθρου 5 της ΕΣΔΑ, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συγκεκριμένη κατάσταση του προσώπου και να συνεκτιμάται ένα σύνολο κριτηρίων, όπως το είδος, η διάρκεια, τα αποτελέσματα και οι λεπτομερείς κανόνες εκτέλεσεως του επίμαχου μέτρου (βλ., υπ' αυτή την έννοια, ΕΔΔΑ, 6 Νοεμβρίου 1980, Guzzardi κατά Ιταλίας,

CE:ECHR:1980:1106JUD000736776, § 92, και 5 Ιουλίου 2016, *Buzadji κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας*, CE:ECHR:2016:0705JUD002375507, § 103).

Συναφώς, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στην απόφαση της 20ής Απριλίου 2010, *Villa κατά Ιταλίας* (CE:ECHR:2010:0420JUD001967506, § 43 και 44), έκρινε ότι μέτρα με τα οποία το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υποχρεώνεται να παρουσιάζεται μία φορά τον μήνα στην επιφορτισμένη με την επιτήρηση αστυνομική αρχή, να διατηρεί επαφή με το ψυχιατρικό κέντρο του αρμόδιου νοσηλευτικού ιδρύματος, να κατοικεί σε συγκεκριμένο τόπο, να μην απομακρύνεται από τον δήμο όπου κατοικεί καθώς να παραμένει στην οικία του μεταξύ 22:00 και 7:00 δεν συνιστούσαν στέρηση της ελευθερίας, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ.

Η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, κατά την εφαρμογή του άρθρου 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαϊσίου 2002/584, υποχρεούται να εξετάζει αν τα μέτρα που λήφθηκαν έναντι του ενδιαφερόμενου προσώπου στο κράτος μέλος εκτελέσεως του εντάλματος πρέπει να εξομοιωθούν προς στέρηση της ελευθερίας, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, και αν, ως εκ τούτου, συνιστούν κράτηση κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 26, παράγραφος 1. Αν, στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής, η δικαστική αυτή αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση, το εν λόγω άρθρο 26, παράγραφος 1, επιβάλλει να αφαιρεθεί από τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας που έχει επιβληθεί στο πρόσωπο αυτό εντός του κράτους μέλους εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως η συνολική χρονική περίοδος κατά την οποία εφαρμόστηκαν τα ληφθέντα μέτρα.

Πρέπει να υπογραμμιστεί συναφώς ότι μέτρα όπως ο κατ' οίκον περιορισμός επί εννέα ώρες κατά τη διάρκεια της νύκτας, σε συνδυασμό με την επιτήρηση του ενδιαφερόμενου προσώπου με χρήση ηλεκτρονικής συσκευής, η υποχρέωση εμφανίσεως επί καθημερινής βάσεως ή πολλές φορές την εβδομάδα σε αστυνομικό τμήμα σε συγκεκριμένες ώρες καθώς και η απαγόρευση να ζητηθεί η χορήγηση εγγράφων που καθιστούν δυνατή την αναχώρηση στην αλλοδαπή, περιορίζουν ασφαλώς την ελευθερία κινήσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου, όχι όμως, καταρχήν, σε τέτοιο βαθμό ώστε να έχουν ως αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας και, επομένως, να μπορούν να χαρακτηριστούν ως «κράτηση» κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαϊσίου 2002/584.

Εντούτοις, το εν λόγω άρθρο 26, παράγραφος 1, δεδομένου ότι καθιερώνει μόνο ένα ελάχιστο υποχρεωτικό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου για το οποίο έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, δεν μπορεί να ερμηνευθεί, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 72 των προτάσεών του, υπό την έννοια ότι αντιτίθεται στη δυνατότητα της δικαστικής αρχής του κράτους μέλους εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως να αφαιρεί, βάσει και μόνο του εθνικού δικαίου, από τη συνολική διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας που έχει επιβληθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο εντός του κράτους μέλους αυτού ολόκληρη ή μέρος της χρονικής περιόδου κατά την οποία το εν λόγω πρόσωπο υποβλήθηκε, εντός του κράτους μέλους εκτελέσεως του εντάλματος, σε μέτρα συνεπαγόμενα όχι στέρηση της ελευθερίας, αλλά περιορισμό της.

Επιβάλλεται, τέλος, η υπόμνηση ότι, κατά την εξέταση περί της οποίας έγινε λόγος στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως, η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δύναται, βάσει του άρθρου 26,

παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, να ζητήσει από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως του εντάλματος οποιαδήποτε πληροφορία της οποίας η διαβίβαση κριθεί αναγκαία.

Από το σύνολο των ανωτέρω εκτιμήσεων συνάγεται ότι στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 έχει την έννοια ότι μέτρα όπως ο κατ' οίκον περιορισμός επί εννέα ώρες κατά τη διάρκεια της νύκτας, σε συνδυασμό με την επιτήρηση του ενδιαφερόμενου προσώπου με χρήση ηλεκτρονικής συσκευής, με την υποχρέωση να παρουσιάζεται επί καθημερινής βάσεως ή πολλές φορές την εβδομάδα σε αστυνομικό τμήμα σε συγκεκριμένες ώρες καθώς και με την απαγόρευση να ζητήσει τη χορήγηση εγγράφων που καθιστούν δυνατή την αναχώρησή του στην αλλοδαπή, δεν έχουν, καταρχήν, λαμβανομένων υπόψη του είδους, της διάρκειας, των αποτελεσμάτων και των λεπτομερών κανόνων εκτελέσεως του συνόλου των μέτρων αυτών, τόσο καταναγκαστικό χαρακτήρα ώστε να συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας συγκρίσιμη προς εκείνη που απορρέει από τη φυλάκιση και να μπορούν, ως εκ τούτου, να χαρακτηριστούν ως «κράτηση» κατά την έννοια της προαναφερθείσας διατάξεως, πράγμα το οποίο εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

.....

Το άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2009, έχει την έννοια ότι μέτρα όπως ο κατ' οίκον περιορισμός επί εννέα ώρες κατά τη διάρκεια της νύκτας, σε συνδυασμό με την επιτήρηση του ενδιαφερόμενου προσώπου με χρήση ηλεκτρονικής συσκευής, με την υποχρέωση να παρουσιάζεται επί καθημερινής βάσεως ή πολλές φορές την εβδομάδα σε αστυνομικό τμήμα σε συγκεκριμένες ώρες καθώς και με την απαγόρευση να ζητήσει τη χορήγηση εγγράφων που καθιστούν δυνατή την αναχώρησή του στην αλλοδαπή, δεν έχουν, καταρχήν, λαμβανομένων υπόψη του είδους, της διάρκειας, των αποτελεσμάτων και των λεπτομερών κανόνων εκτελέσεως του συνόλου των μέτρων αυτών, τόσο καταναγκαστικό χαρακτήρα ώστε να συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας συγκρίσιμη προς εκείνη που απορρέει από τη φυλάκιση και να μπορούν, ως εκ τούτου, να χαρακτηριστούν ως «κράτηση» κατά την έννοια της προαναφερθείσας διατάξεως, πράγμα το οποίο εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.»

Ίδια ήταν η αντιμετώπιση, ως προς την ερμηνεία του όρου «κατ' οίκον περιορισμός» και στις υποθέσεις **N.C. v. Italia**, Αίτηση Αρ. 24952/94, ημερομηνίας 18.12.2001 και **Nikolova v. Bulgaria (No.2)** Αίτηση Αρ. 40896/18, ημερομηνίας 30.12.2004, στις οποίες αποφασίστηκε ότι ο κατ' οίκον περιορισμός επί 24ωρου βάσεως με ηλεκτρονική επιτήρηση αποτελούσε στέρηση της ελευθερίας.

Διαφοριστικά είναι και όσα αναφέρονται στην **ποινική υπόθεση 2/2018** η οποία εκφωνήθηκε στις **19.3.2018** από την **Ολομέλεια του Αρείου Πάγου**.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, που ο κατηγορούμενος παρέδωσε όλα τα ταξιδιωτικά του έγγραφα, με απαγόρευση έκδοσης νέων, το όνομα του τέθηκε στον κατάλογο των ατόμων που απαγορεύεται η έξοδος τους από την Κυπριακή Δημοκρατία (STOP-LIST), ο κατ' οίκον περιορισμός επί 24ώρου βάσεως υπό ηλεκτρονικό έλεγχο με απαγόρευση να εξέρχεται από την οικία και μη χρήση της αυλής και άλλων υποστατικών, με αποτέλεσμα να μην έχει τη δυνατότητα να εργασθεί και έτσι να μην μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή του ώστε να την προσφέρει ο ίδιος στον εαυτό του και να την επιβαρύνονται οι γονείς του, οι οποίοι δεν έχουν τέτοια υποχρέωση αφού ο κατηγορούμενος είναι ενήλικας, ενώ στους υπόδικους προσφέρεται δωρεάν διατροφή από το κράτος, κατά την κρίση μας, ο χρόνος που ο κατηγορούμενος τελεί υπό κατ' οίκον περιορισμό επί 24ωρου βάσεως με ηλεκτρονική επιτήρηση εντός και μόνο της οικίας που διαμένει, υπό τις ως άνω συνθήκες που περιγράψαμε, ισοδυναμεί με στέρηση της ελευθερίας υπό την έννοια της προφυλάκισης του Άρθρου 117(1) του ΚΕΦ.155, η οποία προφυλάκιση δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την στενή έννοια του όρου αλλά πρέπει να συνάδει με το Άρθρο 5(1) της Ε.Σ.Δ.Α., την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία κύρωσε με τον Ν.39/1962 και ως το Άρθρο 5(1) έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία του Ε.Δ.Α.Δ. και Δ.Ε.Ε., ως άνω

Κατά συνέπεια η ποινή μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα που ο κατηγορούμενος τέλεσε υπό προσωποκράτηση και εν συνεχεία υπό κατ' οίκον περιορισμό επί 24ωρου βάσεως με ηλεκτρονική επιτήρηση, σύμφωνα με το άρθρο 117(1) της Ποινικής Δικονομίας ΚΕΦ.155.

Δράττουμε της ευκαιρίας να αναφέρουμε ότι ίσως χρειάζεται θεσμοθέτηση το συγκεκριμένο ζήτημα.

(Υπ.)

Ν. Γερολέμου, Π.Ε.Δ.

(Υπ.)

Στ. Τσιβτανίδου-Κίζη, Α.Ε.Δ.

(Υπ.)

Τ. Νικολάου, Ε.Δ.

Πιστό Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

/ΚΧ

